

KREMNIČKÉ NOVINY

INFORMAČNÝ MESAČNÍK SAMOSPRÁVY

XXIII. ročník

www.kremnica.sk

noviny@kremnica.sk

nepredajné

26. jún 2014

Nájdete v čísle:

Brány kúpaliska sa tento rok neotvoria

STEFE začne s rozkopávkami mesta
str. 3

Psychiatrická nemocnica oslavuje
str. 4 – 5

Zákon o povolení ťažby referendum je zlý str. 6

24. Kremnický jarmok – program
str. 11

Júlové aktivity v Centre voľného času
str. 14

Kremnický cyklobus
str. 14

Naši muži v jarných súťažiach
str. 15

Letná turistická sezóna v Kremnici bude tento rok ochudobnená o termálne kúpalisko Katarína. Kremnická banská spoločnosť, ktorá dodáva kúpalisku termálnu vodu, realizuje výmenu potrubia a elektroinštalácie na štvrtej šachte. Čerpanie termálnej vody z vrtu preto nebude možné.

Kremnická banská spoločnosť pristúpila k výmene potrubia a elektrických káblov v jame č. IV. Jedná sa o technicky náročné práce vykonávané v zvislom banskom diele s obmedzeným režimom práce. Pôvodné prírodné tlakové potrubie ako aj vysokonapäťové káble sú pôvodné – z roku 1921. Pre náročnosť a rozsah vykonávaných prác nie je možné technicky ani organizačne zabezpečiť čerpanie termálnej vody pre potreby kúpaliska, informoval výkonný riaditeľ Kremnickej banskej spoločnosti Peter Majer. Práce začali v máji a ukončené by mali byť v novembri. "Vzhľadom na opakované sa vyskytujúce poruchy na tlakovom prírodnom potrubí vody v závere roka 2013, považujeme túto opravu pre našu spoločnosť za prioritnú," informoval Peter Majer.

Termálne kúpalisko Katarína vlastní spoločnosť Damit s.r.o., ktorá ho v roku 2006 kúpila od mesta Kremnica za 2 milióny korún (66 388 €). Jozef Mičo zo spoločnosti Damit tvrdí, že počas prevádzkovania kúpaliska doň investovali 920 000 € (28 mil. Sk). V súčasnosti je kúpalisko Katarína na predaj za 1,5 mil. € (45 mil. Sk). "Okrem mojej duše ja mám všetko na pre-

daj," povedal Jozef Mičo. "Kým to niekto nekúpi, urobím všetko preto, aby to kúpalisko fungovalo v čo najlepšom možnom režime, aby bolo stále funkčné, aby to splňalo svoj účel, ale nemyslím si, že by sme doňho v krátkej dobe investovali nejaké veľké finančné prostriedky z vlastných finančných zdrojov. Ak by sa ale stalo, že bude vypísaná zaujímavá výzva, určite by sme sa o dotácie uchádzali," hovorí Mičo, ktorý už jeden pokus o získanie dotácie z fondov Európskej únie podnikol – z termálneho kúpaliska mal

vzniknúť aquapark. "Môj záujem zrekonštruovať kúpalisko bol veľmi seriózny a vážny. Nebol by som inak vyhodil 600 tis. Sk (20 tis. €) na projekt. Mala to byť obrovská investícia, v korunách okolo 250 – 300 miliónov (8 – 10 mil. €). Nedospel som však do štádia, aby som ho mohol predložiť ako žiadateľ o grant z fondov EU, pretože som nemal všetky potrebné podklady." Na otázku, čo konkrétne spôsobilo, že sa mu nepodarilo skompletizovať žiadosť, Mičo odpovedal vyhýbavo: "Nenašlo to pochopenie tam,

kde to pochopenie malo nájsť." Poslanec Marián Vojtko za to viní vedenie mesta: "Žiadosť firmy Damit bol na niektorom zo stolov Mestského úradu niekoľko týždňov, kým sa na dopyt pána Miča dostala na vedomie poslancov MsZ. Okamžite sme podporili daný projekt a požiadali primátorku, aby iniciovala stretnutie troch dotknutých strán: Mesto – Futbalisti – Damit. K takémuto stretnutiu, podľa informácií, ktoré sa k nám dostali, nikdy nedošlo.

*pokračovanie na str. 3
foto: Ivan Čillík*

Platí nové obmedzenie a zákaz podávania a požívania alkoholických nápojov str. 2

140 rokov Dobrovoľného hasičského zboru v Kremnici

22. ročník hasičskej súťaže O pohár primátorky mesta

sobota 28. jún – futbalový štadión v Kremnici – od 9.00 hod.

Kremnický hradný organ

18. európsky organový festival

6. júl – 17. august 2014

Kostol sv. Kataríny, nedeľa 18.00 h

slávnostný otvárací koncert:
Johannes Zeinler – Rakúsko

Platí nové obmedzenie a zákaz podávania a požívania alkoholických nápojov

Pôvodné VZN o úprave podmienok predaja, podávania a požívania alkoholických nápojov zrušil súd. Nové VZN mestské zastupiteľstvo prijalo na ostatnom zastupiteľstve v júni.

Pôvodné všeobecne záväzné nariadenie mesta o úprave podmienok predaja, podávania a požívania alkoholických nápojov na území mesta Kremnica prijalo mestské zastupiteľstvo v roku 2011. Toto VZN mimo iného obsahovalo aj zákaz podávať alebo požívať alkoholické nápoje na všetkých verejne prístupných miestach intravilánu mesta Kremnica od pondelka až do nedele v čase od 05,00 hodiny do 03,00 hodiny nasledujúceho dňa, okrem Silvestra a Nového roka.

Voči tomuto VZN však Okresná prokuratúra Žiar nad Hronom podala v máji 2012 protest prokurátora, keďže podľa názoru prokurátora je toto VZN v rozpore s ustanoveniami viacerých zákonov. Mesto Kremnica ale protestu prokurátora nevyhovelo. Okresná prokuratúra Žiar nad Hronom preto podala na Krajský súd v Banskej Bystrici proti mestu Kremnica žalobu a súd v auguste 2013 rozhodol, že VZN nie je v súlade so zákonom o obecnom zriadení, zákonom o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a zákonom o priestupkoch.

"Dospeli sme k záveru, že lepšie ako pokúsiť sa uviesť naše staré VZN do súladu s právnymi predpismi, bude vypracovanie nového VZN, ktoré by zakotvovalo zákaz požívania alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach mesta Kremnica takým spôsobom, že to nebude v rozpore s právnymi predpismi. Pozitívom je, že medzitým bola aj vďaka tlaku zo strany viacerých miest, prijatá novela zákona, ktorá podmienky pre prijatie takéhoto VZN zjednodušila," hovorí náčelník mestskej polície Roman Brhlík.

Tri mesiace v čase, odkedy prestalo platiť staré VZN, do prijatia nového nariadenia, mestská polícia nemoh-

la postihovať konzumáciu alkoholických nápojov na verejnosti. Podľa občianskeho súdneho poriadku, ak súd rozhodne, že medzi VZN a právnymi predpismi je nesúlady, VZN stráca účinnosť a obec je povinná do šiestich mesiacov uviesť svoje VZN do súladu s právnymi predpismi. Ak tak obec dovtedy neurobí, VZN stráca platnosť. Staré VZN teda stratilo účinnosť v septembri 2013 a platnosť v marci 2014. Nové VZN mestské zastupiteľstvo prijalo na ostatnom zastupiteľstve v júni.

"Je potrebné, aby mesto Kremnica malo také VZN, ktorým sa obmedzí voľná konzumácia alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach. Takéto prípady sa vyskytovali aj v čase, kedy VZN neplatilo a pokiaľ neboli spojené s ďalšími negatívnymi javmi, ako napríklad nadmerná hlučnosť, ataky voči okoloidúcim, znečisťovanie verejného priestranstva, neboli prakticky nijako postihnuteľné. Táto situácia bola pre činnosť Mestskej polície pri zabezpečovaní verejného poriadku na území mesta nevyhovujúca. Som rád, že mestské zastupiteľstvo prijalo nové VZN, ktoré je v súlade so zákonmi a upravuje obmedzenia a zákaz podávania a požívania alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach," uzatvára Roman Brhlík.

Čo prináša VZN o obmedzení a zákaze podávania a požívania alkoholických nápojov v meste Kremnica

• Účelom VZN je upraviť obmedzenia alebo zákazy podávania a požívania alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach v územnom obvode Kremnica, a to z dôvodu ochrany verejného poriadku v meste.

• VZN vymedzuje verejne prístupné miesta v územnom obvode mesta Kremni-

ca, v ktorých je obmedzené alebo zakázané podávanie a požívanie alkoholických nápojov. Sú to verejne prístupné miesta slúžiace na verejné užívanie, najmä: verejné komunikácie, parkoviská, chodníky, námestia, plochy verejnej zelene, cintoríny, verejné parky, detské ihriská, verejne prístupné priestory slúžiace na rekreáciu, šport, kultúru, autobusové a železničné stanovišťa a pod.

• Alkoholickými nápojmi sú: liehoviny, destiláty, víno, pivo a iné nápoje, ktoré obsahujú viac ako 0,75 objemového percenta alkoholu.

• Na verejne prístupných miestach v územnom obvode mesta Kremnica sa podávanie a požívanie alkoholických nápojov zakazuje. Zákaz sa nevzťahuje na exteriérové sedenie pred prevádzkami pohostinských zariadení prevádzkovaných so súhlasom mesta Kremnica, verejných kultúrnych podujatí organizovaných so súhlasom mesta Kremnica, príležitostné trhy s povoleným predajom alkoholických nápojov a verejné športové a turistické podujatia organizované so súhlasom mesta Kremnica. Zákaz sa tiež nevzťahuje na Silvester a Nový rok.

• Kontrolu dodržiavania zákazov, obmedzení a povinností na úseku ochrany pred zneužívaním alkoholických nápojov vykonáva Mestská polícia, ktorá oznamuje mestu porušenie zákazu požitia alkoholických nápojov a iných návykových látok osobou maloletou do 15 rokov alebo mladistvou do 18 rokov. Riaditeľ školy a vedúci pedagogickí zamestnanci sú taktiež povinní oznámiť mestu požitie alkoholického nápoja alebo inej návykovej látky osobou maloletou do 15 rokov alebo mladistvou do 18 rokov.

• Právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie, ktorá poruši-

la zákaz, môže mesto uložiť pokutu od 165 € do 6 638 €.

• Za porušenie zákazu maloletou osobou do 14 rokov môže mesto uložiť zákonnému zástupcovi maloletého pokutu do výšky 33 €. Za

porušenie zákazu mladistvou osobou do 18 rokov jej mesto uloží pokarhanie. V odôvodnených prípadoch jej uloží aj zákaz navštevovať verejne prístupné miesta a miestnosti, v ktorých sa po-

dávajú alkoholické nápoje.

Plné znenie VZN 3/2014 nájdete na stránke mesta v sekcii Legislatíva mesta - Všeobecne záväzné nariadenia

Občania možno opäť dostať na mestskom zastupiteľstve svoj priestor

Poslankyňa Viera Mišíková navrhla doplniť rokovací poriadok zastupiteľstva o priestor pre občanov a poslanci jej návrh odsúhlasili. Primátorka toto uznesenie, kvôli procesným dôvodom, nepodpíše. Poslanci ju budú musieť prehlasovať.

Priestor pre občanov zaviedlo súčasne mestské zastupiteľstvo vo februári 2011, aby občania, ktorí sa chcú zúčastniť na zasadnutí zastupiteľstva nemuseli čakať na bod Rôzne, ktorý býva na konci. Ako pravidelný bod rokovania mestského zastupiteľstva zmizol v októbri 2012. Poslanec Norbert Boldiš vtedy vysvetlil, že bod Priestor pre občanov navrhol vypustiť na zasadnutí mestskej rady, pretože by ho v budúcnosti mali nahradit' pravidelné stretnutia s občanmi, kde by mali občania väčší priestor, ako ten, ktorý je schválený pre vystúpenie občana na mestskom zastupiteľstve v limite päť minút. Žiadne pravidelné stretnutia poslancov s občanmi sa však dodnes nekonajú. Následne, v januári 2013, mestské zastupiteľstvo svojim uznesením poverilo pracovnú skupinu v zložení Lujza Pračková, Marián Vojtko a Norbert Boldiš, zapracovaním Priestoru pre občanov do rokovacieho poriadku.

Podľa Mariána Vojtku na problém nesúlady praxe a rokovacieho poriadku upozornil právnik mesta a odporučil dať tieto veci do súladu. "Ukázalo sa, že tradičný bod rokovania zastupiteľstva, Priestor pre občanov, nie je nijako ošetrený v rokovacom poriadku a teda je podľa právnika v podstate nelegitímny. A pretože chceme otvárať možnosti občanom zapájať sa do správy vecí verejných aj týmto spôsobom, radi by sme priestor pre občanov zachovali a podporili jeho legitimitu aj rokovacím poriadkom," povedal vtedy pre Kremnické noviny člen pracovnej skupiny Marián Vojtko. Návrh nového rokovacieho poriadku mala pracovná skupina predložiť v marci 2013, doteraz však žiadny návrh nevypracovali. V decembri 2013 na to upozornil občan mesta Jozef Cihor, podľa ktorého sa občania nemajú akým

spôsobom zapojiť do rokovania zastupiteľstva, pretože priestor pre občanov bol zrušený, stretnutia poslancov s občanmi boli zrušené a kancelárie poslancov sa nekonajú. "Jediné čo nám ostáva je odchytať poslancov v uliciach," povedal. Na ostatnom, júnovom mestskom zastupiteľstve v bode rôzne, navrhla doplnenie rokovacieho poriadku o Priestor pre verejnosť poslankyňa Viera Mišíková. Marián Vojtko s návrhom nesúhlasí: "Keď sme pred rokom, spolu s Lujzou Pračkovou a Norom Boldišom, chceli robiť zmeny rokovacieho poriadku, nikto nemal záujem sa k tomu prikláňať. Absolútne nemám dôvod meniť rokovací poriadok teraz, keď nebola ochota a vôľa meniť ho pred rokom." Napriek tomu, že členovia pracovnej skupiny Marián Vojtko, Lujza Pračková a Norbert Boldiš, poslanec-ký návrh Viery Mišíkovej v hlasovaní nepodporili, Priestor pre verejnosť bol väčšinou hlasov schválený. Primátorka Zuzana Balážová však hneď po hlasovaní oznámila, že toto uznesenie nepodpíše: "Nie kvôli meritu veci, ale kvôli procesným dôvodom, toto uznesenie nepodpíšem." Podľa primátorky poslankyňa Mišíková porušila rokovací poriadok zastupiteľstva tým, že svoj návrh nepredložila na pripomienkovanie komisiám a nebol zaradený ani na rokovanie mestskej rady. "Porušujete vlastné pravidlá," povedala Balážová. Podľa Viery Mišíkovej je však rokovací poriadok mestského zastupiteľstva plne v kompetencii poslancov. "Je výsostným právom poslancov, meniť rokovací poriadok zastupiteľstva. Zmeny rokovacieho poriadku neboli prerokované v komisiách ani v minulosti," tvrdí Mišíková. Keďže uznesenie primátorka nepodpísala, zastupiteľstvo ho musí potvrdiť trojštatinovou väčšinou

hlasov všetkých poslancov. Ak sa tak nestane do dvoch mesiacov od jeho schválenia, uznesenie stratí platnosť. Výkon potvrdeného uznesenia však primátorka už nebude môcť pozastaviť.

Ako znie návrh bodu Priestor pre verejnosť?

• Priestor pre verejnosť by mal byť súčasťou programu každého riadneho zasadnutia mestského zastupiteľstva.

• Mestské zastupiteľstvo môže v rámci schvaľovania programu na úvod svojho zasadnutia tento bod hlasovaním vylúčiť.

• V rámci časového limitu určeného pre tento bod môžu občania mesta, fyzické a právnické osoby pôsobiace na území mesta, vystúpiť so svojimi príspevkami dotýkajúcimi sa ich potrieb, požiadaviek, návrhov, aktivít a pod. smerujúcimi na orgány samosprávy mesta a organizácie v zriaďovateľskej a zakladateľskej pôsobnosti mesta.

• Bod „Priestor pre verejnosť“ je zaradený do programu v čase od 17,30 hod. v trvaní 30 minút.

• Predsedajúci vedie zasadnutie tak, aby začiatok bodu „Priestor pre verejnosť“ bol dodržaný. Uvedený bod otvorí predsedajúci až po prerokovaní prebiehajúceho bodu vrátane schválenia uznesení. V prípade časového predstihu pokračuje MsZ v rokovaní ďalších bodov až do 17,30 hod.

• Predsedajúci záujemcov vyzýva na vystúpenie v trvaní 5 minút. O možnom predĺžení limitu rozhodujú poslanci hlasovaním na návrh predsedajúceho.

• V prípade, že občan nehovorí k téme, nedodrží rámcové slúšného vystupovania a časový limit, predsedajúci mu odoberie slovo.

Ďalšie neúspešné mestské zastupiteľstvo

Poslanci sa nezúčastnili mestského zastupiteľstva, protest to však nebol.

Plán riadnych zasadnutí Mestského zastupiteľstva pre rok 2014 si poslanci schválili ešte v decembri 2013, napriek tomu sa na plánované mestské zastupiteľstvo 12. júna nezišiel dostatočný počet poslancov a zastupiteľstvo nebolo spô-

sobilé rokovať a uznášať sa. Podobná situácia nastala minulý rok v lete, kedy sa poslanci protestne nezúčastnili štyroch riadne zvolaných mestských zastupiteľstiev. Tentokrát to protest nebol, šesť poslancov sa ospravedlnilo vopred a jedna po-

slankyňa ospravedlnila svoj neskorší príchod. Keďže po 30 minútach od plánovaného začiatku mestského zastupiteľstva bolo prítomných stále iba šesť poslancov, primátorka zastupiteľstvo ukončila a ďalšie mestské zastupiteľstvo zvolala na 19. júna.

Ortac zmenil štruktúru, Viktor Pomichal skončil

Viktor Pomichal už nie je riaditeľom firmy Ortac pre Slovensko, jeho mama Anna Pomichalová už nepracuje vo Fóre Kremnicko, Ortac zrušil svoju dcérsku firmu Kremnica Gold Mining. Kto je v súčasnosti riaditeľom a či je táto pozícia vôbec obsadená, firma Ortac tají.

"Viktor Pomichal odstupuje zo svojich zodpovedností ako riaditeľ spoločnosti Ortac pre Slovensko. Dosiahol cieľ spoločnosti obnoviť ťažobné operácie v Šturci. Ďakujeme mu za vynaložené úsilie a do budúcnosti mu želáme veľa úspechov. V prípade potreby bude Viktor k dispozícii manažmentu spoločnosti Ortac v úlohe neoficiálneho poradcu," oznámila firma Ortac vo svojej tlačovej správe v piatok 13. júna. Čo presne znamená, že Viktor Pomichal bude naďalej pôsobiť v úlohe neoficiálneho poradcu Ortac nekonkretizoval. S Pomichalom sa nám spojiť nepodarilo. Telefónne číslo, ktoré Pomichal uviedol v projekte, ktorý Ortac predložil slovenským orgánom, nikdy nefungovalo, na mail nereagoval.

Matka Viktora Pomichala, Anna Pomichalová, ktorá od

príchodu Pomichala pôsobila v zákulisí a neskôr zakladala Fórum Kremnicko, už vo Fóre Kremnicko nepracuje. Potvrdila to pracovníčka Fóra Kremnicko Slávka Karásková. "Pomichalová skončila už dávnejšie. Predsedom Fóra Kremnicko je John Aston, ja som koordinátorka," povedala pre Kremnické noviny Karásková.

Svoju pozíciu stratil aj Dušan Roob. Ortac totiž zrušil svoju dcérsku firmu Kremnica Gold Mining, ktorej bol Roob riaditeľom. Za Ortac s.r.o. konajú jej konatelia Anthony Balme, Vassilios Carellas a Hugo Green. Kto nahradil Viktora Pomichala, Ortac tají: "Personálna politika spoločnosti o ochrane osobných údajov nám neumožňuje poskytovať osobné informácie o súčasných ani bývalých zamestnancoch,"

odpovedal anonym v emaili podpísanom "Press Office pre Ortac Resources".

Ako zástupca riaditeľa Ortac s. r. o. vystupuje Martin Golian, ktorý podľa správy agentúry TASR z marca 2014, figuruje ako hlavný svedok v súdnom spore s Norou Mojsejovou, s ktorou predtým podnikal. Známa podnikateľka je obvinená z podvodu a neodvedenia dane: „Pokiaľ ide o spáchanie oboch skutkov obžaloby, som nevinná. Je to úplný nezmysel. Golian sám predkladal doklady, chodil do banky, zúčastňoval sa stretnutí a na jeho účet prišli peniaze. Až keď mu začalo tiecť do topánok, začal spolupracovať (s políciou – poznámka KN),“ povedala podľa TASR, o súčasnom zástupcovi riaditeľa firmy Ortac, Nora Mojsejová.

Brány kúpaliska sa tento rok neotvoria

pokračovanie zo str. 1

Ak malo vedenie mesta záujem o takýto veľký projekt, malo spraviť maximum, aby sa Kremnica zatriktívnila. Dnes by sme možno nestáli pred výlukou kúpaliska na celú jednu sezónu. Avšak mesto podľa mňa zaujalo postoj "toto je biznis súkromníka, prečo by sme sa mali snažiť aj my?" vyjadril svoj názor poslanec Vojtko na Facebooku mesta Kremnica.

Balážová: žiadosti sme vyhovelí do šiestich týždňov

Podľa primátorky mesta Zuzana Balážovej mesto projekt podporilo. "Začiatkom roka 2008 ma navštívil pán Mičo a predstavil mi projekt rekonštrukcie kúpaliska Katarína, ktorý chcel zrealizovať za pomoci eurofondov. Dal mi k dispozícii architektonickú štúdiu vypracovanú v roku 1996. Táto štúdia mala niekoľko „háčikov“. Predpokladala výstavbu novej budovy tesne na hranici s futbalovým štadiónom a predpokladala využitie pozemku bývalého záhradníctva. Upozornila som pána Miča, že na pozemku bývalého zá-

hradníctva bol medzičasom vybudovaný kanalizačný zberač, ktorý môže byť prekážkou pre jeho budúce využívanie. Ihneď som si vyžiadala stanovisko vtedajšieho predsedu futbalového klubu k možnosti postaviť novú budovu v tesnej blízkosti hranice futbalového ihriska. Vyjadril sa v tom zmysle, že nakoľko priestor medzi bránkou a hranicou pozemku je dostatočne široký, nebude problémom, ak bude navrhovaná budova stát blízko hranice ihriska. O ústretovom stanovisku futbalového klubu som informovala pána Miča telefonicky. Dňa 18. 2. 2008 požiadala spoločnosť DAMIT, s.r.o. mesto Kremnica o odkúpenie pozemkov bývalého záhradníctva. Pán Mičo v tom čase nevedel, či na získanie financií z EÚ bude podmienkou vlastníctvo pozemkov, alebo či bude postačovať aj dlhodobý prenájom. O zámere pána Miča som informovala ešte v ten deň poslancov mestského zastupiteľstva na spoločnom stretnutí, kde som im dala k dispozícii spomínanú štúdiu. Podľa prezenčnej listiny boli prítomní všetci poslanci, teda aj pán Vojtko. Dňa 10. 3. 2008 komisia ekonomická, majetku mesta a likvidačná žiadala spresniť,

či je pre realizáciu projektu z finančných prostriedkov EÚ nevyhnutné vlastníctvo pozemkov alebo stačí dlhodobý prenájom. Členovia komisie sa rozhodli vyjadriť k žiadosti na stretnutí 25. 3. 2008. Dňa 25. 3. 2008 sme otázku prenájmu, respektíve predaja pozemku bývalého záhradníctva opäť prerokovali spoločne na stretnutí poslancov, kde bol podľa prezenčnej listiny prítomný aj pán Vojtko. Dňa 27. 3. 2008 schválilo MsZ spoločnosť DAMIT, s.r.o. prenájom požadovaných pozemkov. Očakávala som, že pán Mičo, ak získa predpokladanú podporu z eurofondov, podá žiadosť podľa stavebného zákona na stavebné povolenie. Takúto žiadosť však pán Mičo nikdy nepodal. Keď som sa o to neskôr zaujímala, vysvitlo, že sa mu tie peniaze získať nepodarilo. Pán Vojtko si buď nepamätá alebo vedome zavádza. Pravda je však taká, že žiadosti spoločnosti DAMIT sme vyhovelí v priebehu 6 týždňov," vyvracia tvrdenia poslancu Vojtku primátorka Balážová. "Mrzí ma, že pán Vojtko dlhodobo, vedome klame a rozširuje fámu o tom, že som zabránila výstavbu aquaparku. Nie je to pravda," uzatvára Balážová.

STEFE začne s rozkopávkami mesta

V júli rozbieha spoločnosť STEFE masívnu investičnú akciu v meste Kremnica. Obnova a výmena starých opotrebovaných tepelných rozvodov bude prebiehať v dvoch etapách a bude trvať približne 4 mesiace.

Pri prvej etape prebehne výmena rozvodov za nové ocelové predizolované potrubia, pričom bude potrebné rozkopať trasu v celej jej dĺžke. Ako informovala hovorkyňa STEFE Zuzana Navrátilová, v úzkych miestach bude nadbytočná zemina odváňaná na blízku skládku. Miesta prác budú riadne označené a opatrené zábránami či prechodovými lavickami tak, aby sa zamedzilo pádu do výkopu. Odstávky teplej vody nastanú len v nevyhnutnom prípade, pričom budú dotknutým odberateľom vopred oznámené.

Po ukončení zväračských prác bude potrebné ponechať trasu rozkopanú ešte niekoľko týždňov z dôvodu vykonania tlakových skúšok a tepelného predpínania. Rozkopané plochy spoločnosť STEFE následne uvedie do pôvodného stavu. Podľa Zuzany Navrátilovej, spoločnosť plánuje zrealizovať stretnutia so zástupcami Spoločenstiev vlastníkov bytov a správcovskými spoločnosťami. "Pevne veríme, že všetky práce pôjdu podľa plánov. Občanov mesta Kremnica prosíme o trpezlivosť a pochopenie. Táto investičná akcia našim zákazníkom v budúcnosti zabezpečí kvalitnejšiu, efektívnejšiu a ekologickejšiu výrobu a dodávku ústredného

kúrenia a teplej vody. Obyvatelia môžu v prípade potreby kontaktovať našu spoločnosť STEFE Zvolen na telefónnom čísle: 0800 700 777 alebo 0918 733 733."

Popis 1. a 2. etapy plánovanej investičnej akcie spoločnosti STEFE

1. etapa – Teplovodné potrubie je od kotelne K5 na Ulici Jula Horvátha vedené popod štátnu cestu III/065029, ďalej križuje severnú časť areálu ľahkoatletického ihriska, Kremnický potok, prechádza popod štátnu cestu I/65 smerom na východ, medzi bytovými domami na Dolnej ulici č. 51/25 a 52/27 sa trasa pred radovými garážami rozdeľuje. Jedna vetva smeruje južne k bytovému domu č. 52/27 a 53/29 na Dolnej ulici, pokračuje popod miestnu komunikáciu k bytovému domu č. 54/31, 55/33 a 56/35 na Dolnej ulici, odkiaľ prechádza späť popod miestnu komunikáciu k bytovému domu č. 137/2 na Veterníckej ulici. Druhá vetva vedie severným smerom k objektom na Dolnej ulici a to k bytovému domu č. 50/23, za ktorým sa zo západnej strany pripojí jestvujúce bezkanálové potrubné vedenie k objektu bytového domu č. 96/60,62,64, smerom na

sever vedie popod miestnu komunikáciu k budove 4-obvodového zdravotného strediska č. 49/21 a východným smerom pokračuje popod miestnu komunikáciu a ďalej severným smerom popri miestnej komunikácii k bytovým domom č. 110/5, 111/7, 112/9 a 113/11 na Veterníckej ulici, k bytovým domom a objektom č. 377/2, 378/4, 379/6 a 380/8 na Matunákovskej ulici a pokračuje popod miestnu komunikáciu smerom na západ k objektu materskej školy č. 57/37 na Dolnej ulici. Za objektom slobodárne č. 378/4 na Matunákovskej ulici vedie potrubie východným smerom, kde sa odkláňa smerom na juh a následne vedie popod miestnu komunikáciu k bytovému domu č. 354/18,20 na Zechenterovej ulici, pokračuje popri miestnej komunikácii južným smerom a prechádza popod miestnu komunikáciu k bytovému domu č. 109/1,3 na Veterníckej ulici.

2. etapa – Trasa navrhovaných potrubných rozvodov je v existujúcich trasách primárnych rozvodov. Teplovodné potrubie je od kotelne K5 vedené v pôvodných trasách južnej a severnej vetvy rozvodu tepla po ul. J. Horvátha, západne od štátnej cesty I/65.

príspevky na strane: Silver Jurtinus

Psychiatrická nemocnica profesora Matulaya oslávila 55. výročie založenia

Nemocnica je jedným z dvoch najväčších zamestnávateľom v Kremnici a poskytuje všetky druhy psychiatrickej starostlivosti pre južnú časť stredného Slovenska, teda pre takmer 700 tisíc obyvateľov, čo je viac ako 10 % obyvateľstva Slovenskej republiky. Služi pre všetky vekové kategórie.

Psychiatrická nemocnica má v súčasnosti 202 zamestnancov, len o niečo menej ako štátna mincovňa, ktorá je najväčším zamestnávateľom v mikroregióne. Boli časy, kedy nemocnica zamestnávala aj viac ako 300 ľudí, v rámci reštrikčných opatrení však museli tento počet zredukovať. „Nemôžeme sa síce porovnávať so západom, kde na jedného lekára vychádza 5 až 6 pacientov, keďže u nás je to okolo 20 pacientov na jedného lekára, starostlivosť však poskytujeme na vysokej odbornej aj ľudskej úrovni,“ hovorí riaditeľ nemocnice doktor Tibor Ďurian, ktorý je zároveň aj najdlhšie slúžiacim lekárom psychiatrickej nemocnice a pravdepodobne aj najdlhšie slúžiacim riaditeľom zdravotníckeho zariadenia na Slovensku. „Doteraz tu boli len dvaja riaditelia - primárka Vránová, ktorá bola riaditeľkou 25 rokov a po nej som v roku 1983 nastúpil ja,“ hovorí Tibor Ďurian.

V minulosti boli piatym kolom na voze

Psychiatrická liečebňa v Kremnici bola založená v roku 1959, najprv ako súčasť Nemocnice s poliklinikou v Kremnici. Psychiatrická liečebňa bola a doteraz je umiestnená v bývalých vo-

jenských kasárňach, ktoré neboli prispôsobené zdravotníckym požiadavkám. „Tie budovy boli neúčelové, boli to kasárne, nebola tam ani voda,“ hovorí doktor Ďurian: „V tom čase nemocnici patrila celá areál až po vlakovú stanicu. Bolo tam veľké futbalové ihrisko aj pekný ovocný sad. K zmene však došlo rozhodnutím Krajského národného výboru a časť areálu nemocnice bola určená pre stavbu štátnej mincovne.“ Kasárne sa menili na nemocnicu postupne a za pochodu. „Najväčšie problémy sme mali, kým sme boli pod Okresným ústavom národného zdravia. Tam sme boli ako piate koleso na voze. Keď som nastúpil v 1983 roku ako riaditeľ, dal som si za úlohu dostať nemocnicu od OÚNZ do Krajského ústavu národného zdravia. To sa mi aj podarilo a tým pádom sa vylepšila finančná situácia – pokiaľ ide o investície. V tom čase sme napríklad nemocnicu vykurovali z troch kotolní na uhlie. Vždy na jeseň sme mali v areáli zložené haldy uhlia pripravené na zimu, na jar zas haldy škvary. Po prejdení pod KÚNZ sa nám podarilo vybudovať modernú plynovú kotolňu, ktorá doteraz vykuruje celú nemocnicu. Vylepšili sme aj pracovňu. Vtedy sa v jednej budove pralo, v inej sušilo, mokrá bielizeň sa musela prenášať. V pracovni síce boli práčky na elektrinu, ale odspodu sa v nich kúrilo pevným palivom. Zrekonštruovali sme preto budovu bývalej kasárenskej basy, ktorá neskôr slúžila ako záchytná stanica na v tom čase modernú pracovňu. Teraz by už ale znova potrebovala ďalšie investície.“

Vstupná brána do psychiatrickej nemocnice

Hospodária bez dlhov

Ako štátna príspevková organizácia by nemocnica mala dostávať príspevky na investície a údržbu od Ministerstva zdravotníctva SR, ostatných 15 rokov však žiaden príspevok nedostali. „Všetka údržba a investície sú len z toho, čo si sami zarobíme od zdravotných poisťovní. My sme totiž, na rozdiel od iných nemocníc, ktoré sú platené za odličeného pacienta, platení za lôžko. U nás platba za odličeného pacienta nie je možná, lebo niektorí pacienti sú u nás aj šesť mesiacov a dostali by sme zaňho toľko, ako za pacienta, ktorý tu bol tri týždne. S poisťovňami preto rokujeme o výške poplatku za deň, lôžko a objem služieb. Oni si objednávajú určitý počet pacientov, dajú na to limit a my, keď ten limit pre-

čerpáme, ďalších pacientov liečime prakticky zadarmo. Pacienta však odmietnuť nemôžeme, my ho musíme prijať napriek tomu, že dopredu vieme, že za tohto pacienta zapletené nedostaneme. Údržba, platy, lieky, to všetko máme len z toho, čo si zarobíme u zdravotnej poisťovne. Napriek tomu sa nám darí hospodáriť bez dlhov,“ vysvetľuje riaditeľ.

Menej liekov, viac psychoterapie

Za 55 rokov existencie nemocnice sa posunula aj psychiatria ako odbor. „Samozrejme, že ju veľký pokrok. Veda ide rýchlo dopredu a my musíme sledovať jej vývoj. Preto sa zúčastňujeme konferencií a sympózií, každý mesiac však máme aj naše vlastné – ústavné semináre, na ktoré z času na čas pozývame aj iných odborníkov.“ A čo znamená vývoj psychiatrie pre pacienta? „V minulosti sa užívali lieky, ktoré mali silné vedľajšie účinky. Pre pacienta to bolo nepríjemné, pretože síce nebol psychotický, ale osobne sa necítil dobre. Nové lieky, naopak, skutočne skvalitňujú život pacienta, vedľajšie účinky sú oveľa menšie, nedá sa povedať že úplne vymizli, ale kvalita života psychiatrického pacienta vtedy a teraz sa nedá porovnať. Celkovo sa psychiatria zhumanizovala. Napríklad protialkoholická liečba pomocou injekcií a liekov, ktoré mali vyvolať istý podmienený reflex, sa už nepoužíva. Dnes sa venujeme hlavne psychoterapii a resocializácii pacienta, takže namiesto liekov sú to ko-

munitné spôsoby liečby. Do nášho abstinenčného klubu, napríklad, dochádza 25 pacientov zo širšieho okolia. Okrem toho využívame aj arteterapiu, ktorá sa zameriava na rozvoj tvorivých schopností, ergoterapiu – liečbu prácou, alebo muzikoterapiu, ktorá sa pokúša pomocou hudby priaznivo ovplyvniť psychický a fyzický stav človeka. Okrem terapií používame aj liečbu fyzikálnu, napríklad vodoliečbu, masáže, najnovšie máme aj prístroj na laserové kúry, čo tiež prispieva ku kvalitnejšej psychiatrickej liečbe,“ vysvetľuje Tibor Ďurian. Nemocnica poskytuje svojim pacientom aj hypoterapiu, teda využitie koňa pri liečbe. V súčasnosti majú k dispozícii tri špeciálne vycvičené kone, okrem toho však v areáli nemocnice majú aj minizoo, kde pacienti môžu relaxovať pri poníkoch, pávoch ale majú aj africkú kozu.

Profesor Matulay bol veľmi ľudský človek

Pri vstupe do areálu nemocnice návštevníka zaujme

reliéf profesora Matulaya, na ktorého si pamätajú aj mnohí zamestnanci nemocnice a možno aj niektorí pacienti. „Profesor Matulay bol významný slovenský psychiater. Zaujímal sa aj o pedopsychiatriu, teda detskú psychiatriu, a keďže máme jediné pedopsychiatrické oddelenie s vlastným primárom pre deti od 3 do 15 rokov na Slovensku, našu nemocnicu často navštevoval. Pri jednej príležitosti sme debatovali a ja som sa ho opýtal, či by naša nemocnica nemohla niesť jeho meno v názve. On sa len usmial a nepovedal nič. Ale neskôr, keď sme ho oficiálne požiadali, dal nám písomný súhlas, mám ho odložený. Vtedy už mal 90 rokov,“ spomína Tibor Ďurian. „Sme na to veľmi hrdí, keďže profesor Matulay sa podieľal na mnohých novátorských veciach a medzi psychiaterami je veľmi uznávaný. Ale hlavne, bol to veľmi ľudský človek, čo je v našom odbore to najdôležitejšie.“

Silver Jurtinus

Pacienti môžu relaxovať pri jazierku v areáli nemocnice.

Uránia a Sinuhet sú špeciálne vycvičené kone, ktoré nemocnica využíva na terapie pre pacientov.

Mílniky kremnickej psychiatrie

1959 – Psychiatrická liečebňa bol otvorená 19. mája. Na začiatku pôsobila iba v jednej budove bývalých kasární horského pluku. Na prvom poschodí bolo oddelenie mužské, na druhom ženské, spolu s približne 100 posteľami, po 16 až 18 postelí na izbe. Na každom oddelení boli 4 WC, válov na umývanie s vodovodnými kohútikmi, z ktorých tiekla len studená voda. Prvou primárkou a zároveň riaditeľkou bola MUDr. Alžbeta Vránová.

1960 – Liečebňa bola začlenená pod Okresný ústav národného zdravia Žiar nad Hronom a postupne začala zväčšovať svoj lôžkový fond. Vzniklo detské oddelenie s 50 lôžkami a nové gerontopsychiatrické oddelenie so 60 lôžkami, zmenila sa štruktúra psychiatrickej liečebne a bolo zriadené samostatné mužské oddelenie a samostatné ženské oddelenie – obe mali po 125 lôžok. V priebehu rokov 1960 – 1986 boli napriek nedostatočnému prídely finančných prostriedkov vykonané úpravy hygienických priestorov pre pacientov, lokálne kúrenie bolo nahradené ústredným kúrením, prebehla rekonštrukcia komínov, výmena kotlov, opravené boli strešné krytiny, opravila sa prístupová cesta k oddeleniam.

1961 – Primárom ženského oddelenia sa stal MUDr. Milan Paulovič.

1965 – Vo februári 1965 bol Okresný ústav národného zdravia povinný odovzdať časť areálu liečebne bezplatne Mestskému národnému výboru v Kremnici pre výstavbu Štátnej mincovne a liečebňa tak prišla o plochu, ktorú by bola všestranne využila pre rehabilitáciu chorých a pre športovo – rekreačnú činnosť zamestnancov.

1966 – Po adaptácii ďalšej budovy bolo otvorené Detské oddelenie, prvým primárom sa stal MUDr. Ján Čunderlík, v súčasnej dobe je primárkou MUDr. Jana Bullová, vedúca sestra oddelenia je Zlatica Groschová.

1969 – Hlavnou sestrou nemocnice sa stala Mária Paulovičová a bola ňou až do roku 1999. Od roku 1999 sa táto funkcia zmenila na funkciu Náместníka pre ošetrovateľskú starostlivosť a v súčasnosti ním je Mária Čehelová.

1983 – Riaditeľom sa stal MUDr. Tibor Ďurian, od roku 1984 je aj primárom mužského oddelenia.

1985 – Bolo otvorené gerontopsychiatrické oddelenie pre pacientov starších ako 60 rokov s primárkou MUDr. Filomérou Antalovou a vedúcou sestrou Martou Ďurianovou. V súčasnej dobe je primárkou MUDr. Jarmila Opáthová a vedúca sestra Mgr. Slavomíra Hodrušská.

1987 – Psychiatrická liečebňa prešla pod riadenie Krajského ústavu národného zdravia v Banskej Bystrici a týmto začlenením možno konštatovať aj intenzívnejší rozvoj celej liečebne. V tomto období boli vymenené okná na detskom oddelení, areál liečebne bol oplotený, prebehla rekonštrukcia ústavnej kuchyne a rad ďalších prác tak, aby nebola zastavená prevádzka oddelení.

1987 – Vznikol samostatný úsek klinickej psychológie, dodnes vedený PhDr. Jindřichom Cupákom. V súčasnosti má 6 psychológov, laborantom je Marian Rúrik.

1990 – Náместníkom riaditeľa pre hospodársko-technický úsek a zástupcom riaditeľa sa stal Dr. Milan Štulajter, v súčasnosti je náместníkom riaditeľa pre hospodársko-technický úsek a zástupca riaditeľa Mgr. Miroslav Fiala.

1991 – Pod priamym riadením Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky vznikla štátna rozpočtová organizácia s právnou subjektivitou Psychiatrická liečebňa Kremnica, ktorá poskytuje ústavnú zdravotnícku starostlivosť pre osoby postihnuté duševnými chorobami a poruchami, vyžadujúcimi ústavnú starostlivosť.

1992 – Zmenil sa spôsob financovania a organizácia prešla z rozpočtovej na príspevkovú formu financovania.

1992 – Rekonštrukcia budovy bývalej „kasárenskej basy“, neskoršie protialkoholické záchytnej stanice, na modernú pracovňu a údržbárske dielne.

1995 – Ministerstvo zdravotníctva SR zmenilo Psychiatrickú liečebňu na Psychiatrickú nemocnicu a tiež zmenilo účel a predmet činnosti na poskytovanie špecializovanej ústavnej a ambulantnej starostlivosti pacientom s psychickými chorobami a poruchami. Boli zrekonštruované povalové priestory ženského oddelenia. Vybudovali sa nové priestory aj nová výmenniková stanica s napojením zo štátnej mincovne.

1995 – Zavedenie „otvorených oddelení“ bez mreží. Na uzavretých oddeleniach sú len pacienti v akútnom stave, kde sa im poskytuje intenzívna ošetrovateľská starostlivosť. Po zvládnutí akútnych prejavov sa pacienti prekladajú na otvorené oddelenia na doliečenie.

1995 – Reorganizácia nemocničných oddelení. Bolo vytvorené 90 lôžkové nemocničné odd. „A“ primára MUDr. Tibora Ďuriana, s vedúcou sestrou Annou Ihringovou so štyrmi stanicami: uzatvorená prijímacia stanica, otvorená stanica akútnych psychóz, ktorá je od roku 2013 určená pre liečbu závislostí, otvorená psychosomatická stanica a psychoterapeuticky orientovaná stanica. Pre dlhodobu chorých mužov vzniklo odd. „B“ s primárom MUDr. Milanom Paulovičom. Od roku 1996 je primárom MUDr. Boris Grellneth, vedúci ošetrovateľ je Mgr. Slavomír Janovský. Oddelenie má 75 lôžok.

1995 – Vznikla nová koncepcia rozvoja nemocnice orientovaná na zvýšenie diferencovanej psychiatrickej starostlivosti formou zníženia počtu chorých v jednej ošetrovacej jednotke.

1996 – Generálne opravy všetkých prístupových komunikácií, vystaval sa nový plechový pavilón pre autodopravu, otvorilo sa somatické oddelenie A4 a sprevádzkovala sa odkúpená slobodáreň od Elektrovodu Kremnica, kde sa zriadili byty a izby pre lekárov a stredných zdravotníckych pracovníkov, vybuďoval sa areál mini zoologickej záhrady.

1998 – Náместníkom pre lekársko-pohotovostnú službu sa stal MUDr. Peter Vážny.

1998 – Stará slobodáreň bola zrekonštruovaná na fyziatricko – rehabilitačné oddelenie. Išlo o generálnu prestavbu tejto budovy vrátane riešenia novej vrátnice, bufetu ako aj vstupných častí do areálu. Zároveň sa v tomto roku pristúpilo k plynofikácii celého zariadenia, čím sa definitívne odstavili staré kotolne na pevné palivá, čo prispelo k zlepšeniu životného a prírodného prostredia areálu.

1998 – Otvorenie nového rehabilitačno-resocializačné oddelenia s primárom MUDr. Petrom Vážnym a vedúcou sestrou Mgr. Jarmilou Filandovou. Toto moderné oddelenie poskytuje pacientom okrem práce v jednotlivých dielňach a arte-ateliéri aj fyzioterapiu, vodoliečbu, elektroliečbu, liečebnú telovýchovu a kultúrno-spoločenské programy. V psychoterapii je vyškolených 5 sestier, ktoré pracujú ako koterapeutky s psychológmi pri skupinovej psychoterapii. Ujala sa aj hipoterapia a canisterapia, kde sú pacienti liečení emočným oživením a motivovaní k aktivite cestou kontaktu so zvieratami.

1998 – Od 1. augusta nemocnica nesie čestný názov "Psychiatrická nemocnica Profesora Matulaya Kremnica".

2006 – V súvislosti so zavedením systému merania kvality poskytovaných služieb si nemocnica začala overovať spokojnosť pacientov s poskytovanými službami formou dotazníkov, ktoré vypisujú pacienti pri prepustení. Takto nemocnica pozná svoje negatíva aj pozitíva o prostredí nemocnice, poskytovaní starostlivosti a o prístupe pracovníkov a môže kvalitu služieb ovplyvňovať.

2014 – Nemocnica má kapacitu 260 lôžok, 202 zamestnancov a vyrovnané hospodárenie bez dlžôb. Poskytuje starostlivosť pacientom podľa štandardov komplexnej starostlivosti tak akútnym pacientom, ako aj dlhodobu chorým. V nemocnici funguje program vzdelávania lekárov, psychológov a sestier formou ústavných seminárov, na odbornej praxi sa striedajú študenti psychológie. Okrem psychiatrov nemocnica disponuje aj neurológom a internistom.

Štefan Grosch – rytec a výtvarník

Štefan Grosch prevzal medailu z rúk PhDr. Martina Fejka.

V snahe nielen pre súčasnosť, ale aj pre budúce generácie zachovať spomienky na Štefana Groscha a hlavne prezentovať jeho tvorbu ako rytcu a medailéra, vydal v roku 2014 JUDr. Ján Marcinko podľa rozprávania menovaného knihu pod názvom: „Štefan Grosch rytec a medailér“, v ktorej podrobne zachytáva jednotlivé etapy jeho života od narodenia, cez štúdium, prácu v mincovni, až po súčasnosť.

Grosch dňa 21. novembra 2013 v pomerne dobrom zdraví oslávil životné jubileum 90 rokov.

Autor knihy uvádza, že Grosch vo výrobnom procese uspel v pozícii rytcu a presadil sa aj ako výtvarník, medailér. Počas svojho pôsobenia vyhotovil značný počet razidiel na mince, medaily, odznaky. V mladšom veku sa aktívne venoval lyžovaniu, kde získal viaceré ocenenia.

Pracovnú činnosť Groscha ocenila i Matica slovenská, ktorá mu pri príležitosti vydania knihy autorom JUDr. Jánom Marcinkom, udelila pamätnú zlatú medailu Cyrila a Metoda. Ocenenie obdržal na podujatí dňa 6. júna 2014 zorganizovanom autorom knihy, za prítomnosti rodinných príslušníkov a bývalých spolupracovníkov – výtvarníkov. Ocenenie z poverenia predsedu Matice slovenskej v Martine Groschovi odovzdal riaditeľ Členského ústredia Matice slovenskej

PhDr. Martin Fejko za prítomnosti predsedu MO MS v Kremnici Milana Rybárskeho. Štefan Grosch je členom Miestneho odboru MS od roku 1991.

Návrh na ocenenie Matice slovenskou podal tajomník MS Peter Mulík, PhD. Z jeho zdôvodnenia návrhu vyberám: „Štefan Grosch je zatiaľ jediným žijúcim zamestnancom Štátnej mincovne, ktorý ako prvý do svojho vyučenia až do dôchodku zasvätil svoj život Mincovni v Kremnici. Je to umelec srdcom, ktorý dokázal pretaviť citlivo mnohé javy spoločenského a štátneho významu, ako bola zameraná a hlavne aké poslanstvo zanechal nasledujúcim generáciám.

Patrí do generácie slovenských rytcov a medailérov, ktorí svojou tvorbou významnou mierou prispeli k zvýšeniu jej úrovne a zviditeľnili tak prácu slovenských rúk. Je to umelec srdcom, ktorý dokázal pretaviť citlivo mnohé javy spoločenského a štátneho významu, slovenskej proveniencie v mincovnej i medailérskej tvorbe“.

Milan Rybársky
predseda MO MS v Kremnici

zľava: JUDr. Ján Marcinko, Milan Rybársky, Štefan Grosch a PhDr. Martin Fejko

Poloprevádzkový pokus spoločnosti Ortac odobril aj Hlavný banský úrad

Presne tri týždne pred vypršaním licencie firmy Ortac, Hlavný banský úrad zamietol všetky námietky mesta, občianskych združení, zväzov, podnikateľských subjektov aj jednotlivcov a hlbinnú ťažbu pre poloprevádzkový pokus upravitelosti rudy firme Ortac povolil. Kauza skončí na súde.

Firma Ortac rozhodnutie Hlavného banského úradu oznámila svojim akcionárom v piatok 13. júna. "Na základe tohto rozhodnutia spoločnosť plánuje začať ťažbu v dohľadnom čase, s tým, že sa vyťažovaná ruda bude spracúvať postupne na prevádzke v regióne," uviedla firma Ortac v tlačovej správe. Proti rozhodnutiu Hlavného banského úradu sa už síce nedá odvolať, rozhodnutie je však možné preskúmať súdom. Toto riešenie už v minulosti avizovalo Občianske združenie Kremnica nad zlato aj primátorka mesta Kremnica Zuzana Balážová.

"Povolenie banského úradu sme čakali od začiatku, keďže Ortac je od tohto rozhodnutia existenčne závislý. Naši právnici sú pripravení a podniknú adekvátne kroky. Proti rozhodnutiu sa najprv odvoláme na Hlavný banský úrad, po zamietnutí odvolania sa obrátíme na súd," povedal pre Kremnické noviny v apríli Ľuboš Kürthy. "Hlavný banský úrad predĺžil firme Ortac život, ale je to len oddiaľovanie jej zániku," myslí si Kürthy dnes.

Proti rozhodnutiu Obvodného banského úradu sa v apríli odvolalo 13 subjektov, okrem jednotlivcov a mesta Kremnica aj občianske združenia Kremnica nad zlato, SOS Kremnica, občianske združenie 1115, združenie Kalvária, Slovenský zväz záhradkárov, Matica slovenská, Športový klub futbalu, Mestský klub lyžiarov, spoločnosť ELBA aj niekoľko jednotlivcov. Hlavný banský úrad dôvody odvolaní zhmuloval do 20 bodov, s ktorými sa postupne, jeden po druhom vysporiadal – s niektorými jednou, dvomi vetami.

Bude to už tretia kauza, ktorú v súvislosti so zámerom ťažby zlata v Kremnici budú riešiť slovenské súdy. Prvá žaloba smerovala na rozhodnutie Obvodného úradu životného prostredia, druhá žaloba na Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici za to, že spoločnosť Ortac neodobral licenciu na povrchové dobývanie, ktorá podľa názoru prokuratúry vypršala 30. júna 2012 a tretou žalobou bude rozhodnutie banských úradov v aktuálnej kauze hlbinné ťažby.

Súdny spor, svojim typickým, zjemňujúcim štýlom, privítal aj generálny riaditeľ spoločnosti Ortac Resources Vassilios Carellas: "Predpokladáme a očakávame, že v súvislosti s týmto oznámením dostaneme ďalšie žiadosti o vyjasnenie ohľadne tohto rozhodnutia. Takéto žiadosti vítame, keďže sú zásadnými zložkami v procese navrhovania projektov, ktoré sú úspešné pre všetky zainteresované strany."

Balážová: Zákon o povoľovaní ťažby referendum je zlý

Národná rada Slovenskej republiky prijala zákon, ktorý umožní ťažiť rádioaktívny urán iba vtedy, ak s tým budú občania dotknutých miest súhlasiť v referende. Poslanci strany SMER-SD podobný zákon pripravujú aj pre ťažbu zlata v Kremnici. Aktivisti však na referendá nevidia dôvod.

Vládny návrh zákona o zákaze ťažby uránu s výnimkou úspešného, súhlasného referenda v dotknutej obci, prijala Národná rada SR v skrátanom legislatívnom konaní. Predkladateľmi boli Minister životného prostredia Peter Žiga a košický primátor Richard Raši. V rozprave k tomuto zákonu podali opoziční poslanci návrh, rozšíriť zákaz ťažby uránu aj o zákaz ťažby zlata kyanidom. Poslanci strany SMER-SD však tento návrh odmietli s tým, že ťažba zlata bude riešená samostatnou novelou banského zákona, ktorú pripravujú poslanci Jana Laššáková a Ján Senko.

Predsedníčka klubu SMER – SD Jana Laššáková pripravuje zákonu potvrdila: "Dňa 30. mája sa uskutočnilo rokovanie poslancov, ktorí sú predkladateľmi, so zodpovednými zástupcami ministerstva hospodárstva, na ktorom boli prediskutované zásadné zámery pripravovanej novely. Uvažuje sa, že v predmetnej novele bude zakotvený zákaz používania metódy kyanidového lúhovania pri spracovaní zlata a je taktiež zámer zaviesť referendum o tejto otázke obdobne, ako bolo schválené v novele geologického zákona," povedala pre Kremnické noviny Laššáková.

Minister prekrútil stanoviská dotknutých miest

Minister v parlamente tvrdil, že mestská časť Košice Sever a obec Nižný Klátov sú za ťažbu uránu. Starostovia týchto obcí to odmietajú.

Minister životného prostredia Peter Žiga predložil zákon o uráne v skrátanom legislatívnom konaní "z dôvodu ohrozenia bezpečnosti života a zdravia obyvateľov Slovenska." Podľa Žigu totiž reálne hrozí, že niektoré obce ťažbu uránu schvália vo svojich zastupiteľstvách. "Preto skrátané legislatívne konanie, pretože mestá a obce dotknuté v Košiciach, Košice – Sever a Nižný Klátov povedali, že nechcú memorandum ministra životného prostredia proti ťažbe uránu. Zástupcovia týchto obcí sa vyjadrili, že nechcú memorandum proti ťažbe uránu. Tie obce, ktoré sa majú vyjadrovať v samotnom banskom konaní. Takže hrozí, že môže naozaj byť schválená ťažba uránu v Košiciach," povedal minister Žiga v národnej rade.

Memorandum o spolupráci proti ťažbe uránu Peter Žiga navrhol v januári potom, čo Ministerstvo životného prostredia predĺžilo firme, ktorá chce v Košiciach ťažiť urán, geologický prieskum do roku 2015, s čím dotknuté obce nesúhlasili a navrhované memorandum nepodpísali. Podľa aktivistu

Ladislava Rovinského, "minister Žiga predložil prieskum a následne obciam a kraju ponúkol úplne zbytočné a nič neriešiacie memorandum." Hovorca ministerstva Maroš Stano tvrdí, že memorandum bolo ponukou na bližšiu spoluprácu pri procese a určitejšia forma záväzku a nie formalita. K memorandu však pristúpili iba mesto Košice a Košický samosprávny kraj, ktoré vedú stranicky kolegovia Petra Žigu zo strany SMER-SD, Richard Raši a Zdenko Trebuľa.

Podľa Mariána Gaja (NEKA), starostu mestskej časti Košice Sever, "predložený návrh nijakým spôsobom nedáva reálnu garanciu zabránenia ťažbe a jeho obsah je iba deklaráciou a výpočtom zákonných povinností zmluvných strán, ktoré sme, pevne verím, pripravíme dodržiavať a dôsledne uplatňovať aj bez podpísania navrhovaného memoranda. V tomto kontexte nevnímam predložený návrh memoranda ako prejav úprimnej snahy zabrániť ťažbe uránu v Košiciach, a to najmä v nadväznosti na postoj ministerstva k pripomienkam

dotknutých samospráv pri rozhodovaní o predĺžení platnosti prieskumného územia, ktorý bol podporený hlasom tisícok občanov i uzneseniami dotknutých samosprávnych orgánov."

Myšlienkový postup Petra Žigu, že ak obec nepristúpila na memorandum proti ťažbe uránu, znamená to, že obec je za ťažbu uránu, odmieta aj starostka obce Nižný Klátov Marcela Jokeľová (NEKA): "Obec nesúhlasila s predĺžením prieskumu a nesúhlasila, nesúhlasí a nebude súhlasiť ani s ťažbou uránu. Nepoznám obyvateľa Nižného Klátova ani majiteľa chaty, predovšetkým z mesta Košice, ktorý by bol za ťažbu uránu. Záujmom obyvateľov obce je žiť zdravým spôsobom života a v obci s priaznivým životným prostredím. Záujmom obce je zatraktívniť obec pre obyvateľov, potenciálnych obyvateľov a rekreantov. Sme prímestská časť, máme v obci viac chat ako rodinných domov. Víťame všetky podnikateľské aktivity, ktoré nám napomôžu zatraktívniť obec. Ťažba uránu však nič pozitívne z krátkodobého

ani dlhodobého pohľadu pre obec neprináša. Sme proti ťažbe uránu." Na otázku, či referendum považuje za dobrú myšlienku, starostka odpovedala: "Sme za zákaz ťažby a proti akejkoľvek možnosti tento zákaz obísť." Jasné nie mestskej časti Košice Sever a Nižného Klátova si však ministerstvo vyložilo po svojom: "Niektoré obce, ako napríklad Košice Sever, prípadne Nižný Klátov aj bez udania dôvodov memorandum odmietli. Vyslali tak, žiaľ, jasný signál, že ich predstaviteľom nezáleží na spoločnom a úprimnom riešení tohto problému a vzbudili podozrenie, že týmto postupom otvárajú nepriamo dvere prípadnému investovi v oblasti ťažby," tvrdí Maroš Stano. Na otázku, či to nie je práve referendum, ktoré nepriamo otvára dvere prípadnému investorovi v oblasti ťažby, hovorca ministerstva životného prostredia odpovedal: "Referendum je najvyššia forma vyjadrenia občanov a nástroj priamej demokracie. Účelom je práve zohľadnenie vôle občanov. Nikto nemá záujem takúto vôľu spochybňovať."

vá. Návrh novely chcú predkladatelia predložiť tak, aby jeho prvé čítanie prebiehalo na júrovej schôdzi národnej rady, ktorá začne 24. júna 2014. Kremničania sa na tvorbe novely nepodieľali. "Vzhľadom na skutočnosť, že lehota na predloženie návrhu zákona do legislatívneho procesu je krátko a návrh novely zákona s dôvodovou správou a súvisiacimi prílohami je potrebné predložiť do 6. júna 2014, nie je dostatočný časový priestor na prizvanie zástupcov mesta Kremnica a občianskeho združenia Kremnica nad zlato. Zároveň však chcem vysloviť presvedčenie, že bude dostatok času medzi prvým a druhým čítaním predmetného návrhu novely zákona k prerokovaniu riešení tejto problematiky," povedala Jana Laššáková.

Referendum je rafinovaná finta

Návrh, ktorý do povoľovacieho procesu ťažby zavádza inštitút miestneho referenda, je však podľa primátorky Kremnice Zuzany Balážovej zlý. "V zákone o zákaze ťažby uránu je to tak, že ak firma, ktorá chce ťažiť, podá dotknutej obci návrh na vyhlásenie miestneho referenda, obecné zastupiteľstvo miestne referendum musí vyhlásiť. Keďže miestne referendum sa na tú istú otázku môže opakovať po štyroch rokoch, každé štyri roky bude mesto musieť organizovať referendum len na základe toho, že si to ťažiarica firma praje. Namiesť toho, aby sme sa hrozby ťažby definitívne zbavili, budeme zažívať permanentný

tlak a referendum každé tri roky. Hrozí aj, že zákon o konaní miestneho referenda sa zmení a zníži sa kvórum potrebnej účasti pre platnosť referenda. Navyše poznáme aj prípady, keď sa krátko pred voľbami, alebo miestnym referendum, prihlásila na trvalý pobyt skupina občanov, ktorí potom zásadne zmenili výsledok hlasovania. Zavedenie inštitútu miestneho referenda napomáha ťažiarom, ohrozeným mestám škodí," tvrdí Balážová.

So zavedením referenda nesúhlasí ani štatutárny zástupca občianskeho združenia Kremnica nad zlato Ľuboš Kürthy: "Referendum každé tri roky nič nerieši. Máme právnu analýzu od Radoslava Procházku z roku 2011, kedy kremnickí poslanci chceli referendum v Kremnici, že keď je prijaté platné uznesenie mestského zastupiteľstva, nie je dôvod na referendum. Ak tu chce niekto otvárať tému ťažby, poslanci mesta musia najprv zrušiť platné uznesenia proti ťažbe," hovorí Kürthy: "My referendá nepotrebuje. My máme výborne rozohrané súdne spory a skôr či neskôr to na súdoch aj vyhráme," tvrdí Kürthy. "Sú to len vzletlé reči o posilňovaní princípov priamej demokracie podobne, ako prosby o dialóg zo strany takzvanej ťažobnej spoločnosti. V obidvoch prípadoch sa niekto, kto nemôže a ani nechce ustúpiť od zámeru ťažby snaží od občanov získať súhlas. Referendum je rafinovaná finta, ktorou by skôr či neskôr mohli ťažiarci dosiahnuť svoje. V lokalite,

ktorej hrozí neustále opakovanie referenda o ťažbe nemožno zabezpečiť žiadnu serióznú investíciu. Vytvára sa tak nestabilné podnikateľské prostredie, keďže nikto nedá svoje peniaze do mesta s potenciálom devastácie, o čom Kremnica za posledných osem rokov niečo vie. Po ďalších ôsmych rokoch by doslova vyhladovaný zvyšok sociálne odkázaného pôvodného obyvateľstva súhlasil so všetkým. My máme jasnú predstavu, ako mesto zbažiť tejto dlhodoobej brzdy rozvoja a podľa toho aj postupujeme." Podľa Kürthyho zodpovednosť za surovinovú politiku štátu nesie vláda. "Je nehorázne ak majú občania SR podstupovať referendum pre záujmy nie veľmi významných spoločností, ktoré obchodujú so šestákovými akciami s klesajúcou hodnotou. Nie je možné, aby sa to, čo sa deje na banských úradoch, dialo bez pozhňania vlády a strany SMER-SD. Ak chce SMER-SD skutočne pomôcť regiónu, stačí zastaviť konkrétne kroky ministerstva hospodárstva a obvodného banského úradu, aby sme ich nemuseli zastavovať my na súdoch. Podľa môjho názoru je to taká zámerne zbabelá politika, márna marketingová snaha utiecť pred politickou zodpovednosťou vo voľbách 2016." myslí si Kürthy.

Chceli zákaz, nie referendum

Nový zákon nepotešil ani Košičanov, ktorí bojujú proti ťažbe uránu. "Schválená novela geologického zákona nezodpovedá tomu, čoho sa ob-

čania Slovenska a obzvlášť Košíc dlhodobo dožadujú – bezpodmienečného zákazu ťažby uránu. Ťažbu môžu v referende odobriť obyvatelia obcí, ale nie celej lokality vystavenej nepriaznivým účinkom ťažby a spracovania rádioaktívnych nerastov. Referendum sa štát vyvíelok z povinnosti zachovávať ústavné práva občanov na zdravie a zdravé životné prostredie," tvrdí Ladislav Rovinský z iniciatívy Stop uránu v Košiciach. "Pod pláštikom posilňovania priamej demokracie nechali otvorenú cestu k ťažbe stanovením súhlasného referenda. Pri vhodne položenej otázke je možné realizovať referendum, ktorého výsledkom bude potvrdenie možnosti ťažiť. Aj preto zákaz ťažby musí byť záväzne vyjadrený aj v územných plánoch, tak v Košiciach ako aj v Kremnici," tvrdí Rovinský. Podľa primátorky Kremnice, "Slovensko podpísalo významné medzinárodné dohody, ako Dohovor o krajine a Rámcový dohovor o trvalo udržateľnom rozvoji Karpát. Z nich priamo vyplýva, že ťažba rádioaktívnych nerastov a ťažba zlatých a strieborných rúd s jej nevyhnutnými dôsledkami, teda vznikom odkásk a použitím ťažkej chémie, je v tak husto obývanej krajine neprijateľná. Parlament by mal prijať zákon, v ktorom sa jasne zdefiniuje, ktoré ložiská nerastov nášho národného bohatstva zostanú zakonzervované pre budúce generácie a otvoria sa len v prípade núdze," tvrdí Zuzana Balážová.

*príspevky na strane:
Silver Jurtinus*

Máj v znamení outdoorových aktivít

na SOŠ, SPŠO a Gymnáziu pre sluchovo postihnutú mládež v Kremnici

Päť rôznych malých projektov, päť rôznych realizačných tímov, päť rôznych cieľov, množstvo účastníkov a všetko na jednej škole vďaka možnostiam, ktoré ponúka IUVENTA v rámci národného projektu KomPrax.

„MODERNÉ VZDELÁVANIE PRE VEDOMOSTNÚ SPOLOČNOSŤ / PROJEKT JE SPOLUFINANCOVANÝ ZO ZDROJOV EÚ“

Ako prvý sme zrealizovali projekt s názvom **V mestskom parku**, zorganizovali sme ho na počesť Dňa Zeme. V jarnom období pravidelne chodíme do mestského parku a pomáhame pri čistení a úpravách po zimnom období, aby sa park rozzelenal a všetko mohlo kvitnúť a prijať svojich návštevníkov. Tento rok bol o to výnimočnejší, že okrem upratovania nás čakala aj zábava v podobe súťaží a sladká odmena.

V rámci druhého projektu **Vďaka športu tímom** sme sa rozhodli vymeniť pohodlie školských lavíc za outdoor. Namiesto každodennej rutiny otvárania knižiek, zošitov a peračníkov na nás čakalo otvorenie sa novým výzvam. Dané výzvy spočívali v absolvovaní turistiky, zbieraní odpadkov, súťažení v rôznych viac či menej tradičných disciplínach a v zaslúženej opekačke. Presvedčili sme sa, že niekedy naozaj nie je na škodu „zamknúť“ školu na sedem západov“ a stráviť čas radšej v prírode.

Vďaka projektu **Náučné chodníky po stopách baníckej činnosti** žiaci spoznali okolie a históriu baníctva v Kremnici, navštívili Andrej-štôľňu, utužili si vzťahy medzi sebou, naučili sa vážiť si čistotu životného prostredia, ku ktorej prispeli

aj vlastnou aktivitou.

Prostredníctvom netradičných súťaží (lukostrelba, horský golf, outdoor kvíz...) si účastníci štvrtého projektu s názvom **Súťažime na Pustom hrade** nielen rozhybali telo, ale tiež neformálne osvojili poznatky o histórii a prírode svojho regiónu. Hoci bolo zamračené a obloha hrozila dažďom, dobrý pocit z aktívne strávených chvíľ v krásnom prostredí Pustého hradu nám nič nepokazilo.

Cieľom posledného malého projektu **Prechod hrebeneňom Kremnického pohoria** bolo zvýšiť záujem našich žiakov o pohyb v prírode a poukázať na možnosti aktívnejšieho a zmysluplnejšieho trávenia voľného času. A tak sme strávili krásny deň v prírode absolvovaním turistiky, vyčistením turistického chodníka, opekaním a súťa-

žením v rôznych športových disciplínach.

Realizačné tímy malých projektov pod vedením učiteliek našej školy dúfajú, že atraktívnymi outdoorovými aktivitami v súčasnej pretechnizovanej dobe prebudili u študentov súťažného ducha a záujem o pohyb, prírodu a spoznávanie krás svojho regiónu.

realizačné tímy malých projektov na SPŠO pre žiakov so sluchovým postihnutím internátnej v Kremnici

Projekty sú o zmenách

A preto, keď som si jedného pekného dňa povedala, že aj ja chcem niečo zmeniť, prihlásila som sa na školenie KOMPRAX. O pár dní bol projekt s cieľom prelomiť bariéry medzi mojimi spolužiakmi na svete. Realizačný tím mal plné ruky práce ale zvládli sme to. Keď sa nakoniec aj počasie umúdrilo, prišiel deň D – 20. máj. Cestovali sme skoro ráno do Tesárskeho Mlyňana. Prostredie arboréta bolo príjemné a inšpirujúce. Niektorí sa nevedeli vynadívať na ázijské

rastliny, iní na severo americké, alebo kolekciu ruží. A taktiež obľúbené kríky pani učiteľky triednej práve kvitli. Všetky moje očakávania sa naplnili. Ľady v našom kolektíve sa úspešne lámali, aj keď podobných akcií budeme ešte zrejme potrebovať veľa. Zostáva mi poďakovať IUVENTE za finančnú pomoc, realizačnému tímu, všetkým spolužiakom a pani učiteľke, ktorá bola s jej pozitívnou energiou naše veľké srdiečko.

Michaela Ďuračková

Kremnický zelený poklad – súťaž o putovnú trofej

13. júna sa na Krahuliach uskutočnil nultý ročník súťaže pre deti základných škôl. Jej cieľom bolo priblížiť historické, kultúrne a prírodovedné bohatstvo regiónu a okolia Kremnických vrchov.

Zúčastnili sa jej zmiešané trojčlenné tímy zo základných škôl okresu Žiar nad Hronom v dvoch vekových kategóriách 6. – 7. ročník (7 družstiev) a 8. – 9. ročník (8 družstiev), spolu 15 tímov, t. j. 45 žiakov. Súťažiaci žiaci boli z troch základných škôl zo Žiaru nad Hronom

a dvoch ZŠ z Kremnice. Súťaž spájala vedomostné otázky z oblasti biológie, geografie, kultúry a histórie, ako aj ich prepojenie s praktickými pohybovými a manuálnymi zručnosťami na 8 stanovištiach priamo v prírodnom prostredí Kremnických vrchov.

MsL Kremnica, foto: Miloš Lacko

Výsledky v jednotlivých kategóriách:

kategória 6. – 7. ročník:

1. miesto: ZŠ P. Križku – Jozef Podmanický, Sára Golhová, Žofia Oswaldová
2. miesto: ZŠ P. Križku – Leila Brunerová, Roman Barát, Marek Mazúr
3. miesto: ZŠ Angyalova – Kristína Kupková, Matej Roob, Sebastián Reichl

kategória 8. – 9. ročník:

1. miesto: ZŠ P. Križku – Adriana Strohnerová, Alexandra Hricová, Andrej Szabo
2. miesto: ZŠ M. R. Štefánika, Žiar nad Hronom – Emma Reichmanová, Viktor Mihálka, Diana Vašová
3. miesto: ZŠ Angyalova – Kristína Frzonová, Dominika Holicová, Samuel Holic

MDD plné hier a súťaží

zažili vo štvrtok 12. júna deti Základnej školy na Angyalovej ulici a deti Základnej školy P. Križku, keď si v netradičných súťažných disciplínach nielen zmerali sily, ale aj vysúťažili hodnotné odmeny.

Súťažno-zábavné predpoludnie pod názvom Detský Boyard 2 pripravilo pri príležitosti Medzinárodného dňa detí mesto Kremnica v spolupráci s Centrom voľného času, NBS-Múzeom mincí a medailí v Kremnici, Mestskou políciou a OZ Cremnicium.

V deviatich disciplínach zameraných na rýchlosť, obratnosť, šikovnosť a vedomosti sa stretli všetky triedy oboch škôl, pričom z každého ročníka vyšiel vždy jeden víťaz. Velitelia víťazných družstiev si v záverečnom losovaní vytiahli svoje odmeny v podobe výletov do okolia a návštev kremnických múzeí. Hlavnú cenu – výlet na Pustý hrad vo Zvolene, ktorú venovalo mesto Kremnica si vylosovala 6. A zo ZŠ Angyalova. Z tejto školy pôjde na jednodňový výlet do okolia 8. B, na Krahulský štít 2. A, do Banského múzea Andrej štôľňa 9. A a do múzea mincí a medailí 3. A. Zo ZŠ P. Križku navštívi chatu Glozy 4. A, múzeum mincí a medailí 1. B, na Skalku do Relax centra pôjde 5. B a do múzea v mincovni 7. A.

Deti si svoje odmeny plne zaslúžili, na jednotlivých stanovištiach zápolili zo všetkých síl. Mesto Kremnica ďakuje všetkým partnerom, ktorí sa podieľali na príprave a organizácii podujatia a tiež sponzorom, vďaka ktorým deti prežijú svoj sviatok ešte raz.

Svetlana Šverhová, foto: Miloš Lacko

Čo nového v „Novej škole“

Práve beží posledný mesiac školského roka a my bilancujeme. Tešíme sa z úspechov, ktoré sme dosiahli spolu s našimi žiakmi a zároveň premýšľame, v čom budeme pokračovať v budúcom školskom roku. V našej škole sa rozbehlo niekoľko národných projektov, ktoré nám pomôžu vylepšiť výchovno-vzdelávací proces našich žiakov.

Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálnopatologických javov v školskom prostredí

Cieľom tohto projektu je zvyšovanie kvality vzdelávania so zameraním na žiakov so výchovno-vzdelávacími potrebami. Vzdelávanie je koncipované na základe vzdelávania pedagógov v tejto oblasti. Škola získa softvér a metodické príručky, okrem iného orientované na profesijnú orientáciu žiakov.

Moderné vzdelávanie – digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety

– tento národný projekt poznáme aj pod názvom Digitálny školník. V tomto projekte by sme mali získať digitálne vzdelávacie materiály pre 11 všeobecno-vzdelávacích predmetov. Materiály ešte nie sú prístupné.

Veľkou výzvou v budúcom školskom roku je národný projekt

Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva.

Cieľom projektu je vybudovanie a vytvorenie funkčného elektronického vzdelávacieho systému, vybavenie digitálnych tried a využívanie digitálneho vzdelávacieho obsahu. Súčasným trendom na trhu s IKT je globálny posun od používania PC a notebookov k masívnejšiemu využívaniu tabletových zariadení vo všetkých oblastiach životných situácií. V oblasti rozvoja najmodernejších technológií na podporu výučby sa tento trend prejavuje smerovaním k využívaniu digitálneho vzdelávacieho

obsahu (DVO), t.j. kvalitne spracovaného multimediálneho obsahu, poskytovaného prostredníctvom moderných zariadení a periférií ako sú dotykové tablety a interaktívne tabule, ktoré zapájajú širšie spektrum senzorických funkcií jednotlivca. Atraktívna forma výučby využitím nástrojov a pomôcok DVO poskytuje možnosti efektívnejšej výučby (náznornosť, prepojenosť praktického života s teoretickými poznatkami, a pod.).

V rámci projektu škola získa 20 tabletov a vybavenie digitálnej učebne s nasledujúcim technickým vybavením – interaktívna tabuľa s notebook.

Národný projekt Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania

naštartoval v roku 2013 veľmi úspešne svoje odborné aktivity smerom k učiteľom a ku školám. Do tvorby pôvodných úloh a testov sa za tri mesiace zapojilo cca 430 odborných učiteľov, vrátane pedagógov zo škôl s vyučovacím jazykom maďarským. S Národným ústavom certifikovaných meraní vzdelávania (NÚCEM) spolupracuje na projekte 1651 základných a stredných škôl. Medzi ne patríme aj my.

Aktivizujúce metódy vo výchove

je projekt realizovaný pod hlavičkou MPC Banská Bystrica. V rámci projektu sa budú vzdelávať vychovávateľia v oblastiach spojených s výchovou a vzdelávaním pomocou nových informačných technológií. V rámci projektu získame pre Školský klub

interaktívnu tabuľu spolu s edukačným balíčkom s výchovnou tematikou.

V tomto školskom roku sme v rámci Nadácie Orange získali dva projekty prvý pod názvom „A predsa sa hýbe“, ktorý sme už úspešne ukončili, v rámci tohto projektu sme získali grant v hodnote 1500 eur. Za najväčšie pozitívum projektu považujeme využitie medzipredmetových vzťahov v predmetoch fyziky a chémie. Počas dvoch vyučovacích hodín, na ktorých bolo v pokusoch predvedená téma molekulej fyziky a chémie pracovali vyučujúce dvoch predmetov fyzika a chémie, každá z vyučujúcich vysvetľovala pokusy z hľadiska svojho predmetu a jednotlivé získané poznatky žiakov mali vysokú medzipredmetovú úroveň. Asi týmto smerom smeruje školstvo, kde sa nebudú vyučovať predmety, ale témy v blokovanom vyučovaní. Sme naozaj radi, že ako vyučujúce sme si to mohli zažiť.

Druhým projektom, ktorý momentálne prebieha a tento týždeň finišujeme je projekt „Tri svety“. Na projekt sme od Nadácie Orange získali grant v hodnote 150 eur. Tento projekt sme mohli pokojne pomenovať aj „Štyri svety“, lebo zapojili sa aj rodičia a starí rodičia našich žiakov. Financie sme získali v rámci Grantového programu pre optimistov, ktorého hlavným cieľom je robiť radosť niekomu druhému. Radosť bola smerovaná našim najmenším žiakom a konkrétne v Školskom klube

detí. V rámci projektu naši najmenší získajú lavičky s typizovanými hlavami zvierat, ktoré si vo Workshope budú maľovať spolu so študentmi ŠUV v Kremnici, ktorí tieto hlavy zvierat navrhli. Vybudovaním environmentálneho pocitového chodníka v prírodnom prostredí školského dvora chce projekt kvalitatívne environmentálnu výchovu a upraviť zdravotný stav žiakov základnej školy formou zážitkových aktivít a inscenačných metód. V rámci projektu si naši žiaci zahrajú prírodné sudoku 4 x 4 priamo v areáli školy, ďalej si môžu skrátiť čas zahrať si Človeče zahraj sa, ale môžu si zahrať aj piškorky. Tí ktorí viac holdujú športu môžu si zasúťažiť v hode na basketbalový kôš. Tieto aktivity si pre naše deti pripravili žiačky ôsmeho ročníka.

Samozrejme to všetko by nebolo, keby sa nenašli dobrovoľníci. Sú to p. Svitok, ktorí pre naše deti poskytol bezplatne drevo na vybudovanie pocitového chodníka a lavičiek, toto všetko by nebolo, keby študenti ŠUV nevyrobili šablóny pre opiery na lavičky a p. Šimkovič by nám ich ako skúsený stolár nevyrobil, to všetko by nebolo keby naši ôsmaci a deviatiaci nepomohli pri výrobe lavičiek a pocitového chodníka dobrovoľníkmi prácami. Všetkým dobrým ľuďom, ktorí pomohli, patrí vďaka. Určite pomohli vyčariť na tvárach našich najmenších úsmev a tým naplnili doslova a do písmena názov Grantu pre optimistov.

S veľkým nasadením bojujeme aj za náš ďalší projekt, na ktorý získame grant

v hodnote 3200 eur, ak sa dostane do prvej päťky v rámci Stredného Slovenska peniaze aj získame. Ďakujeme všetkým Kremničanom, ktorým život našich detí nie je ľahostajný a prispeli svojimi hlasmi na projekt pod názvom Trieda s relaxačným priestorom v rámci SPPo- ločne. Ďakujeme aj všetkým náštevníkom Tesca v Žiari nad Hronom a vo Zvolene, ktorí zahlasovali za nás.

Keďže sme škola zameraná aj na rozvoj environmentálnej výchovy, okrem vyššie spomínaných projektov sme zorganizovali spoločnú akciu – štvrtáci s CVČ a materskou školou, zameranú na ochranu prírody, v ktorej štvrtáci na siedmich stanovištiach (Oheň, Odpady, Kŕmenie lesných zvierat, Veci, ktoré do prírody nepatria, Zločiny v lese, Hluk v lese, Hádanky o prírode) ukazovali a predvádzali, ako sa správať a nesprávať v prírode. Na záver akcie pracovníci z mestských lesov deťom ukázali, ako sa sadia stromčeky a spolu zasadili tri jelše na Kalvárii.

Jedna z najdôležitejších priorít vo vyučovacom procese je rozvíjanie čitateľskej gramotnosti detí. Preto na 1. stupni sme sa tento školský rok vo väčšej miere zamerali na jej rozvoj, na formovanie kladného vzťahu ku knihe a literatúre a zaviedli sme 10 minút voľného čítania kníh jedenkrát do týždňa. Rozvoj čitateľských zručností sme podporovali rôznymi čitateľskými súťažami ako sú „Múdra sova“ a „Rozprávkový strom“, kde žiaci – druháci doma čítali rôzne knihy a za každú knihu boli odmenení pierkom pri múdrej sove a lístkom, kvietkom, jablčkom pri rozprávkovom strome. Najúspešnejší čitateľa jednotlivých tried boli odmenení diplomom v OĽK. Žiaci 3. ročníka sa zapojili do celoslovenského projektu „Čítame s Osmijankom“, pri ktorom čítali knihy, vyrobili plagát, zvieratká z vlny, písali o svojich hrdinoch. Všetky úlohy boli zamerané na rozvoj kreativity a fantázie.

Mgr. Jana Elešová
a PaedDr. Monika Gombošová
zástupkyne riaditeľa školy

Čo všetko možno zažiť v knižnici

● Envirofilm 2014

Krásny snečný štvrtok 22. mája nám ponúkol uskutoč-

niť naplánované podujatie v celej svojej kráse. V rámci Envirofilmu 2014 sme sa opäť mohli stretnúť so štu-

dentkami zo Strednej odbornej školy lesníckej v Banskej Štiavnici, ktoré sa vyzbrojili štyrmi dravými operencami.

Na pohľad krehké dievčatá ukázali, ako vedú dravcov skrotiť, ako sa vedú o nich postarať, čo všetko sa musia naučiť. Poznatky, o ktoré sa podelili s našimi návštevníkmi boli naozaj hodnotné a vyčerpávajúce. Tie odväznejšie deti ukázali, že sa dravých vtákov neboja a bez zaváhania ich podržali na ruke. Krkavca, ktorý vzbudzoval azda najväčší rešpekt, sa nikto neodvážil zobrať na ruku a neodporučali to ani študentky. Ja som sa mu evidentne nepáčila, lebo ma dobol tým svojím „obrovským“ zobákom do nohy práve vtedy, keď som bola otočená k nemu chrbtom. Ale toto nečakané stretnutie jeho zobáka s mojou nohou sme si s krkavcom „vydiskutovali“ a viac to neurobil.

Na toto stretnutie so živými dravcami boli pozvané deti z oboch základných škôl v Kremnici, tiež deti zo SŠI, v rámci prechádzky sa prišli

pozrieť deti z kremnických materských škôl. Samozrejme zvedavosť pritiahla aj všetkých okoloidúcich ľudí, ktorí vyberali svoje fotoaparáty. Na pravé poľudnie museli dravci späť do svojich prenosných klieťok, pretože putovali späť do svojho domáceho prostredia. Strednej odbornej škole lesníckej v Banskej Štiavnici týmto ďakujeme za spoluprácu a tešíme sa na tú budúcoročnú. Súbežne s týmto podujatím v čitárni Knižnice Jána Kollára prebiehalo premietanie filmov s environmentálnou tematikou.

● Les ukrytý v knihe

Rozprávková miestnosť v detskom oddelení ozelenela. „Vyrástli“ v nej na chvíľu maľované stromy, ktoré zaplnili celú miestnosť. Stalo sa tak preto, lebo sa knižnica v tomto roku už po tretíkrát zapojila do celoslovenskej kampane Les ukrytý v knihe. Spomínanú kampaň organizuje Národ-

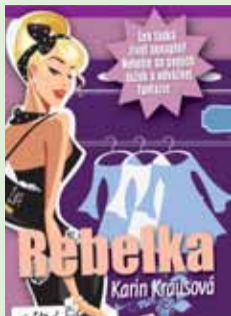
né lesnícke centrum vo Zvolene. Na toto podujatie bolo pozvaných 32 detí zo ZŠ P. Križku a program im pripravilo 16 lesných pedagógov. Išlo o rôzne zaujímavé aktivity súvisiace s lesnou tematikou. Deti mali možnosť chytiť do rúk bukové drevo, bukvice, tiež pohliadiť srst' z jazveca. Naučili sa zrútať roky stromu podľa letokruhov. V knižnici vyhľadávali informácie potrebné pre vypracovanie pracovných listov. Nie je tajomstvom, že deti uvítali najviac darčeky, ktoré dostali na záver nášho stretnutia. Veď priznajme si, kto nemá rád darčeky? Verím, že okrem toho si odniesli aj mnoho nových informácií a zážitkov. Lesným pedagógom patrí aj touto cestou veľká vďaka, že si našli čas a venovali ho našim deťom. V budúcom roku plánujeme znovu sa zapojiť do tejto kampane.

Radka Fillová
oddelenie literatúry pre deti

Z júlových noviniek v Knižnici Jána Kollára:

Karin Krausová – Rebelka

Bernadeta je posadnutá módou, zvlášť kombinovaním starého oblečenia zo second handu s najnovšími módnymi vychytávkami. S hlavou plnou módnych nápadov pracuje vo firme, v ktorej jej výplata na konci mesiaca ledva vystačí na živobytie.

Jedného dňa dostane nápad, že zo svojho konička si spraví živobytie. Obľúbenosť kolekcie originálnych outfitov REBELKA rastie neuveriteľne rýchlo a ona je nútená konať. Vziať osud do vlastných rúk a pobiť sa za svoje šťastie s celým svetom. Až príliš dobre si uvedomuje, že ak si nevybuduje svoj sen, niekto si ju najme. Aby vybudovala ten JEHO. Aká je vlastne cena za splnený sen?

Erik Axl Sund – Havranie dievča

Kriminálna komisárka Jeanette Kihlbergová už v praxi zažila všeličo, ale pri najnovšom prípade, musí pozberať všetky sily. V kríkoch neďaleko stanice štokholmského metra sa nájde telo malého chlapca. Mumifikované, zohavené, s početnými ranami, telo, ktoré sa bránilo útoku, dokým vládalo. Chlapec je pravdepodobne cudzinec „bez minulosti“, ktorý zdanlivo nikomu nechýba, a tak prípad má pre jej nadriadených i prokurátora len nízku prioritu. Jeanette sa nevzdáva, ale stôp je málo a vyšetrovanie sa komplikuje. Hromadia sa aj problémy v súkromí – manžel je neúspešný umelec a ťarcha financovania rodiny ostáva na nej.

Psychoterapeutka Sofia Zetterlundová vyšetroje dvoch klientov: Samuela Baia, detského vojaka zo Sierry Leone, a Victoriu Bergmanovú, ženu v strednom veku, ktorú v detstve týrali a zneužívali. Dvaja rôzni ľudia s rovnakým problémom – u oboch badať znaky závažnej poruchy osobnosti. Jeanette a Sofia riešia tú istú otázku: Akému veľkému utrpeniu môže človek vystaviť druhého človeka, skôr než sám prestane byť človekom a stane sa monštrum? Obe ženy sa zblížia a jedného dňa vyberú s Jeanettiným synom Johnom do lunaparku a zlo sa opäť priblíži.

Ivana Ondriová – Chlapi na zbláznenie

Čo sa stane, keď sa do života dvoch mladých, zamilovaných ľudí zapletie niekto ďalší, čo všetko obráti hore nohami a zanechá po sebe spúšť? V rodine, vo vzťahoch, v srdci.

Mladá, bláznivá Kristína to zistí v okamihu, keď sa zoznami s bratom svojho milovaného Lea, s akýmsi tajomným svetobežníkom Markom Weberom, ktorý sa po dlhých rokoch objaví opäť doma. Kristína najskôr verí, že ten zvláštny muž prišiel svoju rodinu ozaj pozvať na svadbu s neznámou Miou, ktorú toľko

spomína. Lenže Marek Weber sa vôbec nejaví ako budúci ženáč. Ani ako milovaný brat. Či nebudaj slušný budúci švagor. Marek Weber je až príliš nebezpečný a bezočivý. A pre Kristínu aj neodolateľný!

Tracy Anne Warrenová – Jediná noc

Očarujúci ľubostný príbeh z populárnej série o šľachtickom rode Byronovcov z Braebournu. Mallory Byronová prišla o snúbenca a ani po roku sa z tej straty nespamätala. Útechu hľadá u dlhoročného priateľa Adama, no keď ich prichytia v háklivej situácii, neostane jej nič iné, iba sa zaňho vydať. A hoci v jeho náručí zažíva vášeň, o akej sa jej nikdy ani nesnívalo, svojimi citmi k nemu si vôbec nie je istá.

Robert Bryndza – Láska ako prekážka

Veselá romantická komédia plná zábavných britských aj slovenských postáv vychádza v úspešnej edícii Príbehy z kabelky. Voľné pokračovanie knihy E-mail Coco Pinchardovej s názvom Láska ako prekážka. Coco prežíva úspešné obdobie svojej spisovateľskej kariéry a jej vzťah so sexy Adamom silnie každým dňom. Dokonca začnú spomínať aj svadbu. No deň predtým, ako sa k nej má Adam nastahovať, sa s ňou bez akéhokoľvek vysvetlenia rozíde.

Coco to nedá a po neúnavnom pátraní zistí príčinu rozchodu. Adam sa topí vo veľkých problémoch a potrebuje jej pomoc. Zničí Adamova nerozvážnosť ich budúcnosť? Alebo sa ich príbeh skončí rozprávkovým „a žili spolu šťastne, až kým nezomreli“?

Noro Őlvecký – Na krídlach duše

Strhujúci skutočný príbeh psychicky týranej a ponižovanej ženy, ktorá svojho manžela milovala napriek tomu, ako veľmi jej ubližoval. Neprestajne mu odpúšťala, a zároveň sa ho bála – až kým neprišla na to, že hoci nedokáže zmeniť jeho, dokáže zmeniť seba.

Michaela sa ako sedemnášročná tinedžerka v kúpeľoch bláznivo zaľúbi do Tibora, ktorý ju očarí nielen výzorom, ale aj galantným správaním. Je to láska na prvý pohľad a zdá sa, že ich šťastiu nič nestojí v ceste. Spoznala však Tibora dokonale? Krátko po svadbe jej totiž ukáže pravú tvár – z princa sa stáva tyran a z rozprávky horor.

Do jej života náhle vstúpi nová láska – nečakaná, spaľujúca, zakázaná. Láska k mladému františkánovi Petrovi. Má ich vzťah šancu? Dokáže sa Michaela konečne odpútať od Tibora a postaviť na vlastné nohy?

Kremnický hradný organ

®

18. európsky organový festival

6. júl – 17. august 2014

Kostol sv. Kataríny, nedeľa 18.00 h

program

- 6. 7. slávnostný otvárací koncert:
Johannes Zeinler (Rakúsko)
- 13. 7. **Mgr. István Nagy**
(Farský kostol Kolárovo, Slovensko)
- 20. 7. **Prof. Balázs Szabó (Maďarsko)**
- 27. 7. **Prof. Gianluca Libertucci (Vatikán)**
- 3. 8. **Prof. Josef Kšica (Česká republika)**
- 10. 8. **Zbor ADOREMUS (Slovensko)**
zbormajster Dušan Bill, Mária Budáčová
– organ
- 17. 8. **Gabriele Marinoni (Taliansko)**

Knižnica Jána Kollára pripravuje na letné prázdniny
piaty ročník letných tvorivých dielní

KK – Kreatívna knižnica

Kam? Do knižnice, Oddelenie literatúry pre deti
Kedy? **Každý štvrtok o 10.00 počas celého leta**
od 3. júla do 28. augusta 2014

Kto? Každý, kto má chuť

Keď tvoriť, tak: krásne, kreatívne, kadečo

Knižnica Jána Kollára upozorňuje svojich návštevníkov
na zmenu výpočítaného času v júli a auguste:

ODDELENIE LITERATÚRY PRE DOSPELÝCH:

pondelok, utorok, streda, piatok: 8:00 – 16:00
štvrtok: 13:00 – 15:00

ODDELENIE LITERATÚRY PRE DETI:

pondelok, utorok, streda, piatok: 8:00 – 16:00
štvrtok: 13:00 – 15:00

ČITÁREŇ:

pondelok, utorok, streda, piatok: 10:00 – 16:00
štvrtok: 13:00 – 15:00
obedňajšia prestávka: 12:00 – 13:00

Pozvánky na letné divadelné predstavenia v meste

DETSKÉ DIVADELNÉ PREDSTAVENIA

6. 7. PUF A MUF SA VRACIA – rozprávka podľa námetu Viktora Kubala. Zaujímavá scénografia, vtipný text a hudba vtiahne do deja malého, ale i veľkého diváka

20. 7. ALADINOVA ZÁZRAČNÁ LAMPA – rozprávka z končín bájnemu Orientu, ktorá podnecuje fantáziu divákov otázkou, čo by si priali oni sami, pri počúvaní zázračnej lampy, v ktorej už stáročia prespáva mystický džin
Mestské kultúrne stredisko, začiatok je vždy o 16.00 h, vstupné 0,50 €
Rodičia – posedenie pri káve, čaji...

POCHÔDZKOVÉ DIVADLO

6. 7. KREMNICIA NIELEN ZLATÁ ALEBO KRÁLI, DUCHOVIA A BLÁZNI

– zábavné pouličné pochôdzkové divadlo o hľadaní kremnického pokladu v produkcii Kremnického divadla v podzemí, 16.00 h

Začiatok je na Zámockom námestí pred vstupom do Mestského hradu pri Severnej bráne.
www.divadlovpodzemi.sk

KINO ZÁHRADA

Projekt Kino záhrada prebieha celé leto v amfiteátri Zechenterovej záhrady, každý utorok a začína sprievodným podujatím o 18.00 a súvisiacim filmom o 20.30. Vstup na všetky podujatia je voľný. V prípade nepriaznivého počasia sa podujatie uskutoční v kine Akropola.

● 1. júl

– čítačka/ **hardcorový básnik Agda Bavi Pain**
Nechajte Agdu čítať za vás! Prinášame vám verejné čítanie, na ktorom si môžete vypočuť úryvky z pripravovanej novej knihy básní Európan a z predošlej zbierky poézie Rytier bez básne a Hany, ako aj z dlho očakávaného románu o bahne slovenskej smotánky Ako som skončil so šoubiznisom. Agda Bavi Pain je autor a scenárista, venuje sa filmovej a hudobnej kritike a tvorbe a pravidelne publikuje v tlači, rádiu a televízii doma aj v zahraničí. K filmu Babie leto napísal scenár.

– film/ **BABIE LETO (scenár Agda Bavi Pain)**

Príbeh sa odohráva na periférii našej krajiny – “na východ od raja”. Ľudsky hrdý i zbabelý Hrdina, potrestaný nedobrovoľným väzením, sa vracia cez neslávne známu rómsku “rezerváciu”, bary, pokútne zákutia mesta pomstiť ukradnutú rodinu a mladosť. V prázdnych rukách iba pevne zovretý vlastný, neodvratne mŕtvý život. Nekompromisne sledovaný s na päty priľpeným Osudom, ktorý je stále pripravený na nečakané finále...

Thriller, Krimi, Dráma, SR, MN 15, 2013, 90 min

● 8. júl

– workshop/ **maľovanie v plenéri**

s akademickým maliarom **Rastislavom Sedlačikom**

Rastislav Sedlačík sa narodil v roku 1980 v Čadci. V rokoch 1998-2002 študoval keramiky v ateliéri I. Langerovej na VŠVU a neskôr maľbu u profesora Csudaia na VŠVU v Bratislave. Vo svojich maľbách pracuje najmä s priestorom v rôznych podobách, často dotvoreným konkrétnym urbánym prvkom z prostredia mesta. Patrí k najvýraznejším mladým maliarskym osobnostiam domácej výtvarnej scény.

– film/ **RENOIR**

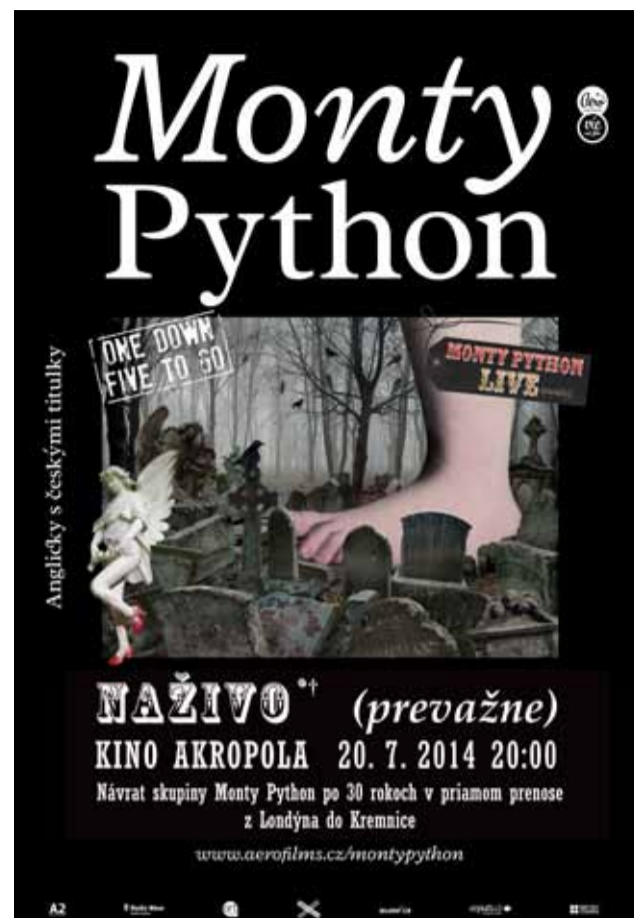
Film je založený na skutočnom príbehu starnúceho impresionistického maliara Augusta Renoira a začínajúceho filmára Jeana Renoira, ktorá je vyzprávajúca nádhernými obrazmi, ponorenými do zlatej farby a vyvolávajúcej atmosféru samotnej Renoirovej maliarskej tvorby.

Biografický, dráma, Francúzsko, 2012, titulky CZ, MN 15, 111 min.

● 15. júl

– divadelné predstavenie/ **ŽENA AKO ŽENA**

Inscenácia, Žena ako žena divadla Pôtoň z Bátoviec, mapuje vybrané literárne diela sledujú pritom postavenie a pozíciu ženy v slovenskej literatúre. Autorka dramatického textu Gabriela Alexová sa zamerala na vývoj ženy – či už

ako postavy, ale aj ako spisovateľky – prostredníctvom troch tematických okruhov: žena ako inšpirácia muža; žena ako pomocníčka muža, národa; žena ako žena.

– film/ **RICKY**

Stretnutie dvoch obyčajných ľudí spôsobí, že sa zrodí magický cit – láska. Z tej sa narodí neobyčajné dieťa Ricky. Žánrový mix výnimočného tvorca Françoise Ozona v sebe nesie prvky sociálnej drámy, tajomna, flirtuje so sci-fi, aby potom cez komediálny odtieň dospel až k rozprávkovému finále.

Komédia/dráma/sci-fi, Francúzsko/Taliansko, 2009, 90 min

● 22. júl

– koncert/ **Fallgrapp**

Fallgrapp je elektroakustický projekt, za ktorým stojí muzikant Jureš Líška. Vznikol v roku 2012 a v tom istom roku vyhral Fallgrapp autorskú súťaž Fatt Kools, ktorá sa zameriava na vyhľadávanie nových talentov. Na koncertoch spájajú elektroniku s husľovým triom, perkusiami a vokálom. Za svoju krátku existenciu si stihli zahrať aj na prestížnych festivaloch, akými sú Pohoda či Waves

– film/ **SIN CITY – mesto hriechu**

Kultový film natočený podľa motívov rovnomenného komiksu od Franka Millera, Sin City. Príbeh sa odohráva v Sin City na mieste, ktoré je rozdelené na tri celky: skorumpovaná polícia, mafiu a radodajné dievčatá, ktoré po nociach predávajú svoje telá. Pôsobenie v ich mestečku funguje na princípe, že sa nikto nedarí do nikoho a pár rokov to takto vydrží, ale potom sa všetko zmení a v Sin City zavládne krutý boj.

Akcčný/Krimi, USA, 2005, 124 min.

● 29. júl

– prednáška/ **Peter Konečný**

Peter Konečný je absolventom katedry filmovej vedy a multimédií na Vysoké škole múzických umení. V roku 2000 stál pri zrode najznámejšieho slovenského filmového portálu Kinema.sk, ktorý je dnes najpopulárnejšou stránkou tohto zamerania na Slovensku. Dnes intenzívne publikuje v desiatkach printových a elektronických médií. Zároveň uvádza reláciu Screener na portáli Sme.sk, kde predstavuje rôzne zaujímavosti a novinky zo sveta filmu. V rámci Filmových večerov Petra Konečného prednáša po Slovensku, aby šíril osvetu vo filmovej kultúre.

– film/ **roadmovie podľa výberu Petra Konečného**

Nechajte sa prekvapiť výberom známeho šíriteľa osvetu filmovej kultúry.

20 ročníkov Medzinárodného sympózia umeleckého šperku Kremnica 1990 – 2014

NBS – Múzeum mincí a medailí Kremnica a Združenie šperkárů Aura pripravili pri príležitosti jubilejného 20. ročníka Medzinárodného sympózia umeleckého šperku v Kremnici retrospektívnu výstavu, ktorá predstavuje diela účastníkov sympózií od roku 1990 po súčasnosť. Súčasťou výstavy, ktorá bilancuje roky intenzívnej organizačnej a tvorivej práce nielen autorov ale aj kurátoriek, je viac ako 100 diel domácich aj zahraničných autorov zo zbierky Združenia šperkárů AURA alebo zapožičaných autormi, a tiež šperky vytvorené počas tohtoročného ročníka sympózia, ktorý prebehne v Kremnici v termíne 2. – 10. júla 2014.

Od roku 1990 Združenie šperkárů AURA usporiadalo už 20 ročníkov Medzinárodných sympózií umeleckého šperku v Kremnici (1990 – 1996, 2002 – 2014), ktorých sa doteraz zúčastnilo 134 šperkárů a výtvarníkov z 15 európskych krajín (Slovensko, Česko, Nemecko, Holandsko, Veľká Británia, Švajčiarsko, Poľsko, Rakúsko, Maďarsko, Španielsko, Portugalsko, Dánsko, Nórsko, Japonsko, Lotyšsko). Výborné podmienky na tvorivú prácu našli účastníci sympózií v priestoroch zlatníckej dielne Školy úžitkového výtvarníctva. Výsledky tvorivého úsilia zúčastnených výtvarníkov boli v priebehu rokov prezentované v rôznych výstavných priestoroch mesta – Bellou dom, Informačné centrum, NBS – Múzeum mincí a medailí Kremnica.

Projekt medzinárodných šperkárskych sympózií je podujatím, ktoré prispieva k posilneniu a zviditeľneniu slovenskej tvorby umeleckého šperku v európskom kultúrnom priestore. Súčasne znamená priblíženie tohto výtvarného média širokej verejnosti a možnosť konfrontácie tvorivých postupov autorov z Európy s autormi zo Slovenska. Dlhoročnými partnermi Združenia šperkárů AURA pri organizovaní sympózií sú: NBS – Múzeum mincí a medailí v Kremnici, Súkromná škola úžitkového výtvarníctva v Kremnici a Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave. Realizáciu sympózia a výstavy finančne dlhodobo podporujú: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky a Fond výtvarných umení.

Na výstavu, ktorá bude sprístupnená v galérijných priestoroch NBS – Múzea mincí a medailí na Štefánikovom nám. 33/40 v Kremnici od 26. júna do 10. augusta 2014 vás srdečne pozývame!

Zároveň vás pozývame na vernisáž výstavy diel z aktuálneho 20. ročníka Medzinárodného sympózia umeleckého šperku Kremnica 2014, ktorá sa uskutoční 10. júla 2014 (štvrtok) o 16.00 hodine, taktiež v galérii NBS – Múzea mincí a medailí na Štefánikovom námestí v Kremnici.

NBS-MMM Kremnica

24. kremnický jarmok

25.-26. júl 2014

piatok 25. júla

10.00 – 18.00 TRADIČNÝ KREMNICKÝ JARMOK
Štefánikovo námestie, Námestie SNP

12.00 – 17.00 TRH MÁRNOSTÍ – Kremnické strigy, veštenie a razenie mincí /*Ul. J. Kollára

14.00 – 14.45 ĽUDOVÁ HUDBA SLANČÍKOVCI – ľudové piesne regiónov Slovenska

15.00 – 16.00 PIK a NIK – originálna zábavná show pre deti a rodičov

Pik a Nik sa vybrali na piknik a všetkých vás srdečne pozývajú.

16.30 – 17.15 ĽUDOVÁ HUDBA SLANČÍKOVCI – čardáše, polky, valčíky, tangá

18.00 – 19.30 KONCERT PETRA CMORÍKA s kapelou / *pódium na Štefánikovom námestí

20.30

FUNKY EMOTIONS + AFTERPARTY s DJ Palíkom – večer plný funky emócií a tanečných hitov, vstupné 7€/v predpr. 5€ /*nádvorie vinotéky Biely bocian

SOBOTA 26. júla

9.00 – 18.00 TRADIČNÝ KREMNICKÝ JARMOK
Štefánikovo námestie, Námestie SNP

10.00 – 16.00 TRH MÁRNOSTÍ – Kremnické strigy, veštenie a razenie mincí /*Ul. J. Kollára

10.00 – 11.00 AKO BABA PAČMAGA ŽENÍCHA ZHÁŇALA – divadelné predstavenie pre deti a mládež venované ľudovej slovesnosti, tradíciám a zvykom, kombinácia veľkých bábok, živých hercov, ľudového tanca a hudby

11.30 – 13.00 HUDOBNÝ BLOK ZUŠ J. L. Bellu v Kremnici

14.00 – 15.00 ĽUDOVÁ HUDBA JÁNA STUPKU – strhujúci program hudby a spevu, slovenský, moravský, maďarský, goralský a rusínsky folklór

16.00 – 17.30 DUŠAN GRÚŇ a OLGA SZABOVÁ – koncert legend slovenskej populárnej hudby /*pódium na Štefánikovom námestí

V prípade veľmi nepriaznivého počasia sa program zo Štefánikovho námestia presúva do Mestského kultúrneho strediska.

Zmena programu vyhradená

Z činnosti Klubu dôchodcov v Kremnici

Nový rok 2014 sme zahájili spoločnou prehliadkou výstavy Jána Homolu pod názvom poézia v dreve ukrytá. Obdivovali sme precíznosť a nápaditosť autora. Naozaj to bola poézia.

Ďalšiu aktivitu sme zamerali na humor, pri ktorom sa zabudne na denné starosti. Navštívili sme Divadlo J. G. Tajovského vo Zvolene. Bolo to predstavenie od Robina Hardona – Dokonalá svadba. Je to komédia, pri ktorej sa popustí uzda smiechu a vie sa človek uvoľniť.

Druhou návštevu divadla sme zamierili do Štátnej opery B. Bystrica na operu od F. Lehára – Cigánska láska. Túto operu napísal v roku 1910 ako svoju deviatu. V priebehu deja odznievajú čardáše, ktoré sa pokladajú za najkrajšie v operetnej tvorbe. Ich melódie nás sprevádzali až domov.

Medzi týmito kultúrnymi podujatiami boli fašiangy – čas veselosti, zorganizovali sme fašiangovú zábavu. Pri hudbe aj starší človek pookreje a pohyb pri tanci prospieje v každom veku. Bolo veselo, rozchádzali sme sa o jednej v noci.

Nemysleli sme len na zábavu. Prišla medzi nás MUDr. Niklesová s pútavou prednáškou o tom, ako postupovať v prípade potrebnej pomoci, kým príde pomoc odborná. Taktiež hovorila o možných príznakoch pri určitých ochoreniach. Zamerala sa aj na Alzheimerovu chorobu – chorobu mozgu a na Parkinsonovu chorobu – ochorenie nervového systému (trasľavosť, ťuchtavá chôdza...).

Ďalšia beseda bola s PhDr. Cuckom na tému Duševné zdravie a precvičovanie si mozgu hrou. Toto posedenie bolo nielen poučné, ale aj zábavné. Konalo sa pri príležitosti Týždňa uvedomenia si mozgu. Pri tejto príležitosti chcem poďakovať v mene nás, ktorí sa zúčastňujeme už 3. rok v zimných mesiacoch krúžku Precvičovanie si pamäti, Mgr. Schniererovej a pani Göregovej, za ich voľný čas strávený s nami.

Uskutočnila sa aj beseda s pracovníčkou kozmetiky Oriflame. Hovorilo sa o ošetrovaní pleti v staršom veku. Zúčastnení si mohli výrobky aj zakúpiť. Deň matiek sme oslávili spoločným posedením pri káve a čajoch. Kulisu na zlepšenie nálady nám robila hudba našich rokov z kaziet.

Koncom mája sme sa vybrali na výlet do Topolčianok a Arboreta Mlyňany. V Topolčiankach sme si prezreli kaštieľ. Tu nás zaujala mimo iného drevená mozaiková dlažba, v každej miestnosti iná. Zaujal nás tiež telefón a písací stroj, ktorý používal prezident T. G. Masaryk, ktorému boli Topolčianky letným sídlom. Kuriozitou je benátske zrkadlo, o ktorom povest' hovorí, že keď sa do neho pozrie žena, opeknie. Zistili sme, že sa táto jeho schopnosť časom stratila. Predná časť kaštieľa je múzeum, zadný a bočné traktory slúžia ako hotel. Prešli sme si aj pekný zámocký park. Pri hĺbení jedného jazierka narazili na spoločný hrob cisárskych vojakov z roku 1705. Na ich pamiatku stojí pri jazierku kaplnka. Zastavili sme

sa pri nej. Počasie nám prišlo, len plány narušilo to, že v žrebčinci prebiehalo oceňovanie koní zahraničnými záujemcami, tak tento bol na dva dni neprístupný verejnosti. V žrebčinci, založenom v roku 1921 prebieha chov ušľachtilých plnokrvných koní. Pokračovali sme do Mlyňan. Arboretum je zamerané na pestovanie vždy zelených drevín. Rozkladá sa na ploche 67 ha a má 1300 rôznych cudzokrajných drevín. Parkovú zeleň dotvárajú jazierka, plastiky a aj rozárium. Pri rozkvitnutých ružiach pookreje duša.

Naposledy sme uskutočnili besedu s Mgr. PhDr. Kianičkom. Zameral sa na tri témy: 165. výročie popravy J. Langsfelda, 100. výročie vzniku 1. svetovej vojny a najširšou témou bolo 14. storočie, v ktorom rozkvitla Kremnica. Listinou kráľa Karola Róberta z roku 1328 dostala výsadné práva, stala sa slobodným kráľovským mestom – podliehala priamo len kráľovi. Starý názov „Cremnychbana“ svedčí o skoršom pôvode. Slovo „bana“ dokazuje, že sa tu venovalo baníctvu slovenské obyvateľstvo pred príchodom iných národností hlavne Nemcov. Medzi bankskými mestami zaujala významné postavenie. Neľahko sa tu len zlato, ale sa aj razili prvé mince. V roku 1434 bola postavená mincovňa v priestranstve hradieb, kde stojí dodnes. Slávu jej prinieslo ravenie uhorských grošov, zlatých florénov a hlavne kremnické dukáty. Je jedinou mincovňou, ktorá od vzniku nepretržite pracuje dodnes a razí Eurá.

Dlhé zimné dni sme si spríjemnili stredajšími posedeniami pri rôznych spoločenských hrách. Neraz bolo veľa smiechu a dobrej nálady. Chcem poďakovať Mgr. Krížovi v mene účastníkov počítačového kurzu za jeho vybavenie. Zvlášť

ďakujeme riaditeľovi Centra voľného času Mgr. Petrovi Durbákovi za jeho trpezlivosť pri výučbe našich dôchodcov. Ďakujeme Kremnickým lesom za pokosenie trávy v klubovej záhrade.

Vedúca klubu Mgr. Lutherová už po štvrtýkrát zabezpečila desaťdňový pobyt pre členov a ich rodinných príslušníkov pri mori v Chorvátsku – Podgore. Odchádzajú začiatkom júla. Prajeme im príjemný pobyt a dobrý návrat domov.

Rezbár, pán Homola, ktorého výstavu sme navštívili začiatkom roka pracuje na drevenom oltári rozmerov 3 x 3 metre pre kaplnku v kaštieli vo Sv. Antone. Naši členovia mali záujem o zájazd a prehliadku oltára. Pán Homola nás informoval, že oltár bude osadený v roku 2015, preto sa plánovaný zájazd odkladá na budúci rok.

Chcela by som ešte poznamenať k článku DIAKREMu v Kremnických novinách zo dňa 29. 5. 2014, kde píšete o spoluorganizovaní akcií klubu. Pojem organizovať a „kde – tu“ sa zúčastniť/prihlásiť na zájazd je rozdiel.

Výbor KD oznamuje členom, že v mesiacoch júl a august bude klub zatvorený.

za výbor KD
Olga Fialová, foto: Jozef Miko

Upresnenie k článku „O poslaní a činnosti organizácie DIAKREM“ z ostatného čísla Kremnických novín

Nakoľko sa vyskytli ohlasy zo strany vedenia Klubu dôchodcov, že v hore citovanom článku nie je jasné čo znamená „účasť“ oproti výrazu „organizácia“, aj keď je to veľký rozdiel, dovoľujeme si spresniť, ktoré akcie organizovalo ZO ZDS a ktoré Klub dôchodcov. Tak napr. veta: „Rok tradične končíme účasťou na Katarínskej zábave a vianočnej kapustnici“ znamená, že členovia ZO ZDS sa akcie len zúčastnili (čo je v článku jasne napísané), organizácia týchto akcií patrila vedeniu Klubu dôchodcov. Ostatné prednáškové akcie sme po vzájomnej dohode organizovali raz jedna organizácia a raz druhá. V inej časti textu kde je uvedené,

že sme sa „zúčastnili“, samozrejme znamená, že to organizovalo vedenie Klubu dôchodcov alebo zväz invalidov. Základná organizácia ZDS DIAKREM sa svojou činnosťou zodpovedá jedine ústrednému výboru zväzu diabetikov Slovenska a nikomu inému.

Chceme sa týmto ospravedlniť všetkým, ktorí sa domnievajú, že sme v článku poškodili meno a akcieschopnosť vedenia Klubu dôchodcov. Naším cieľom nebolo niekoho iritovať alebo vyvolať spor, práve naopak, informovať verejnosť, že sme tu pre tých, ktorí naše služby potrebujú. Ďakujeme za porozumenie.

Výbor ZO ZDS Diakrem

O smutnom osude jedného psíka a ľudí, ochotných pomôcť

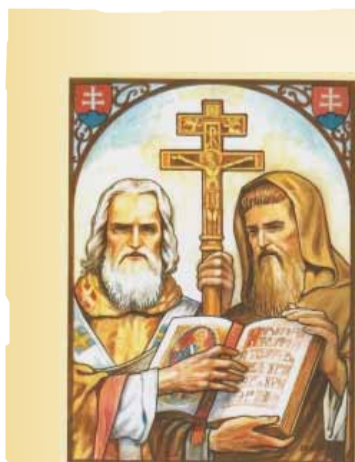
Je to príbeh, ktorý mnohým z nás vohnal do očí slzy. V jednom z kremnických domov žil osamelý muž so svojím psom – fenkou vĺčiaka. Okolo chodilo na prechádzku množstvo ľudí a mnohí z nich mu nosili k plotu nejakú dobrôtku. Už ich čakal a veselo brechal. Piškóty nikdy nechýbali ani v našich vreckách.

Pred niekoľkými týždňami jeho pán nečakane zomrel a možno jeden – dva dni po pohrebe ochorel aj jeho starý pes. Keď sme ho naposledy videli, už ledva prišiel k bráne, akoby ochrnil na zadné labky. Piškóty, po ktorej vždy len tak chňapol, nechal nedojedenú. Pozerali sa na nás iba jeho smutné oči, ktoré akoby prosili. Hovorí sa, že pes vycítil odchod svojho pána a zrejme to tak bolo aj v tomto prípade. Psík možno

stratil chuť žiť. Horšou možnosťou by bolo, že mu nejaký zlý človek podhodil otrávené jedlo.

Starej fenky nám však bolo veľmi ľúto a tak sme sa v snahe pomôcť obrátili na občianske združenie Súcit a pomoc, ktoré sa venuje opusteným a týraným zvieratám. V priebehu niekoľkých minút sa členky združenia spojili s MVDr. Miroslavou Ivorovou, ktorá hneď na nasledujúci deň psíka bezplatne vyšetrila a zabezpečila jeho liečbu. Psíkovi síce už nebolo pomoci, no aj tento prípad ukázal, že osudy nevinných zvierat nie sú ľuďom ľahostajné. Práve preto sa chceme za pomoc a ochotu poďakovať ako pani zverolekárke, tak aj členkám občianskeho združenia.

Ďakujeme za to, že ľudskosť má v našich srdciach ešte stále miesto.
K.H.

Miestny odbor Matice slovenskej v Kremnici a mesto Kremnica

si Vás dovoľujú srdečne pozvať

na slávnostné požehnanie
Cyrilo-metodského kríža,

ktoré sa uskutoční v sobotu 5. júla 2014
v areáli geografického streda Európy
v Kremnických Baniach.
Požehnanie sa začne omšou o 15.00 hod.
v Kostole sv. Jána Krstiteľa.

V našom domove sme stále veľmi činorodí

Spomienka na M. R. Štefánika

V Domove dôchodcov a DSS Kremnica sme si pripomenuli 95. výročie tragickej smrti M. R. Štefánika, významného pilota, meteorológa, hviezdára, diplomata, politika. Prierez jeho životom, významných prác, objavov priblížil obyvateľ nášho zariadenia pán Marian Vojtko st. V prednáške vyzdvihol vzácnu osobnosť slovenského národa. Obyvatelia sa v spomienkach vracali na chvíle, keď im tohto človeka pripomínali v škole a aj vo svojich rodinách. Prednášku sme doplnili fotografiami zo života M. R. Štefánika ako aj úryvkami básne P. O. Hviezdoslava.

Spomienkové predpoludnie na M. R. Štefánika ukončil náš obyvateľ Marian Vojtko st. svojou vlastnou básňou, ktorú sa rozho-

dol venovať Múzeu M. R. Štefánika v Košariskách, kde sme boli i pozvaní. S návštevou sme sa poponáhľali, aby sa uskutočnila ešte v mesiaci máj, kedy sme si pripomenuli 95. výročie tragickej smrti M. R. Štefánika. V náhradných priestoroch Múzea – v evanjelickom kostole (Múzeum je v rekonštrukcii) sme si s veľkým záujmom vypočuli od lektorky tohto Múzea najskôr jeho životný príbeh, popis prác, objavov, rôznych osobných príhod. Prezreli sme si fotografie z jeho mladosti, rôzne osobné predmety, či už z výstupu na Mont Blanc, veľký drevený cestovný kufor, čajovú súpravu, cestovnú žehličku, rôzne vojenské čiapky, ďalekohľady, mapu jeho ciest, pracovný stôl a rôzne iné predmety. Prehliadka bola zameraná aj na

obdobie úmrtia s výstavou osobných vecí, ktoré sa zachovali z havarovaného lietadla, ako aj fotografií z pohrebu M. R. Štefánika. Počas našej návštevy Múzea boli prítomní aj iní návštevníci, ktorým pán Vojtko na základe vyzvania lektorky predniesol pamätnú básňu, za ktorú bol odmenený veľkým potleskom. Vedenie Múzea sa mu za vlastnú tvorbu poďakovalo a venovalo mu pamätný list a pero s iniciálami M. R. Štefánika. Na záver sa podpísal do pamätnej knihy k originálu svojej básne, ktorá sa bude nachádzať aj v expozícii Múzea. Naša cesta z Košarísk ďalej pokračovala na Bradlo k pamätníku M. R. Štefánika, kde sme si uctili jeho pamiatku. Obdivovali sme úžasný biely monument z každej svetovej strany. Spomínali sme si na podrobný výklad lektorky o M. R. Štefánikovi, o stavbe tohto pamätníka, ktorý sa vypína v krásnom prostredí Malých Karpát.

Výučba prvej pomoci

Pri príležitosti Svetového dňa Červeného kríža a Červeného polmesiaca sme pre prijímateľov sociál-

nych služieb – obyvateľov v DD a DSS Kremnica pripravili zaujímavú prednášku spolu so Slovenským Červeným krížom – Územným spolkom zo Žiaru nad Hronom. V podaní jeho pani riaditeľky Jaseňákovej si vypočuli naši obyvatelia históriu vzniku tohto spolku, spôsoby dobrovoľníctva. Podelili sa aj s vlastnými skúsenosťami s červeným krížom, oboznámili sa s poskytovaním prvej pomoci. Vyvrcholením bola názorná ukážka resuscitácie – masáže srdca a umelého dýchania na figuríne. Spočiatku mali aj obavy, no po osmelení si to niektorí na figuríne veru aj vyskúšali. Veď mnohí z nich už takúto pomoc potrebovali a tiež ju kedysi v mladšom veku možno poskytl, či už v práci, rodine, ale aj ako dobrovoľníci Červeného kríža. Nie je to tak dávno, keď na každom väčšom celomestskom podujatí pomedzi jeho účastníkov chodili dobrovoľníčky v bielej zástere s čepcom na hlave, koženou brašňou s červeným krížom a pýtali sa, či nepotrebuje niekto prvú pomoc.

Na Ranči u Bobiho

Ani chladnejšie počasie neodradilo prijímateľov sociálnych služieb – obyvateľov z Domova dôchodcov a DSS Kremnica vydať sa na cestu z horniakov na dolniaky s pomocou OZ Slnko ľudom. Ranč u Bobiho v Novom Tekove pri Leviciach si vybrali z ponuky výletov – mnohí kedysi doma chovali domáce zvieratá. Veľký areál v Novom Tekove im ponúkal na Gazdovskom dvore možnosť pohľadkania, ale aj kŕmenia domácich zvierat. Neváhali a po nakŕmení ich veru hladkali. Dôležitý bol pre nich práve priamy kontakt s nimi. Prezreli si aj športový areál, stajne koní, previezli sa na voze s kónským záprahom, kývali ostatným návštevníkom ranča. Radosť z jazdy na voze sa znásobila, keď si zaspievali Čie sú to kone, koničky kone na dvore... Každý si prišiel na svoje, či už v areáli alebo v reštaurácii s jazierkom pri dobrom obede. Po vydarenom výlete sa so svojimi zážitkami podelili s ostatnými obyvateľmi a zamestnancami nášho domova.

Mgr. Božena Schniererová

Spoločenská kronika

máj – jún 2014

naši najmenší

Ela Krajčovičová
Michal Krajčík
Marek Pulko
Barbora Tadianová

Rodičom srdečne blahoželáme!

rozlúčili sme sa

Anton Miertuš
Emília Smyková

Česť ich pamiatke.
Nech odpočívajú v pokoji.

manželstvo uzavreli

Veronika Dávidíková – Radovan Flachbart
Adriana Ludíková – Dalibor Kríž
Petra Kubová – Miroslav Dvorský

Želáme veľa lásky a porozumenia na spoločnej púti životom.

Spomíname na svojich blízkych

Neplačte, že som odišiel, ten klud mi praňte, len večné svetlo spomienky mi navždy zachovajte.

Uplynie rok, čo nás navždy opustil

Milan Krajčík

S láskou na Teba spomínajú: mama, manželka, deti, milované vnúčatá a ostatná rodina

Dňa 5. júla 2014 uplynie 5 rokov, čo nás navždy opustil

pán Ján Mališ.

Kto ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku.

S láskou si na neho spomínajú manželka, dcéry Katarína a Helena a syn Ján s rodinami.

Ty si odišiel, no láska k Tebe v nás zostala.

Dňa 25. júla uplynie 10 rokov, čo nás navždy opustil

Ján Medňanský.

Kto ste ho poznali, venujte mu prosím, tichú spomienku.

spomína manželka a deti s rodinami

Neplačte za mnou, nechajte ma tíško spať.
Musel som odísť. Mal som vás všetkých rád.

Pred 2 rokmi, 15. júna 2012, nás vo veku 16 rokov navždy opustil náš milovaný syn, brat, vnuk a strýko

Adam Medved'.

Kto ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku.

S láskou naňho spomínajú mama, sestra Nikuš s rodinou.

Dňa 15. júna sme si pripomenuli 20. výročie odvtedy, čo nás navždy opustil

Dušan Miertuš.

Spomína manželka Marta, synovia a vnúčatá

Poďakovanie

Naša vďaka patrí nášmu starostovi obce Kopernica
pánovi Rastislavovi Slaninovi, ako i poslancom
za krásne oslavy Dňa matiek, za pohostenie, program i zábavu.
Vďaka, pán starosta!

vďačné matky z Kopernice

Ponuka júlových aktivít v Centre voľného času

28. 6 – 4. 7. POBYTOVÝ TÁBOR

/chata Glozy/

zodpovedný pedagóg: Miškóci

asistent pedagóga: Heribanová

prihlásiť sa do 25. 6. v CVČ Kremnica alebo emailom

21. – 25. 7. TÝŽDEŇ VÝLETOV CVČ

/opekačka, kúpalisko, hrad a všeličo iné/

zodpovedný pedagóg: Hric

prihlásiť sa do 9. 7. v CVČ Kremnica alebo emailom

30. 6 – 4. 7. TVORIVÝ ATELIÉR

/kresba, maľba/

zodpovedný pedagóg: Durbák

prihlásiť sa do 25. 6. v CVČ Kremnica alebo emailom

28. – 29. 7. OCEĽOVÝ MUŽ, ŽENA

/súťaže kondičnej prípravy/

zodpovedný pedagóg: Durbák

prihlásiť sa do 23. 7. v CVČ Kremnica alebo emailom

7. – 11. 7. TÝŽDEŇ CYKLISTIKY

/súťaže zručnosti, vytrvalosti, rýchlosti/

zodpovedný pedagóg: Hric

prihlásiť sa do 25. 6. v CVČ Kremnica alebo emailom

30. 7. – 1. 8. SADROVANIE

/ukážka odlievania/

zodpovedný pedagóg: Durbák

prihlásiť sa do 23. 7. v CVČ Kremnica alebo emailom

7. – 11. 7. TVORIVÝ ATELIÉR

/grafika/

zodpovedný pedagóg: Durbák

prihlásiť sa do 25. 6. v CVČ Kremnica alebo emailom

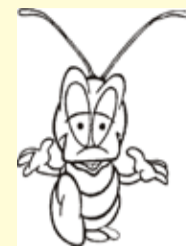
14. – 18. 7. LOPTIČKOVÝ TÝŽDEŇ

/futbal, ping-pong, florbal, basketbal, bedminton/

zodpovedný pedagóg: Hric

asistent pedagóga: Durbák

prihlásiť sa do 9. 7. v CVČ Kremnica alebo emailom

miskoci.cvc@centrum.sk
heribanova.cvc@centrum.sk
durbak.cvc@centrum.sk
hric.cvc@centrum.sk

informácie na telefóne:
0905 594 091
0908 069 660
045/ 6744 034

ilustračné foto: Miloš Lacko

KREMNICKE CYKLOBUS

**NA SKALKU A KRAHULE
S NOSIČOM BICYKLOV**

SOBOTA * NEDEĽA * SVIATOK

O 10:00 A 11:00 H

Z PARKOVISKA JELEŇ

LEN ZA 1 EURO

Žltý minibus bude počas soboty, nedele a sviatkov premávať medzi Kremnicou a Skalkou s odchodom z parkoviska Jeleň o 10:00 a 11:00 hodine. V prípade záujmu prejde na Skalku cez Krahule – zastávka pri obecnom úrade, odkiaľ pokračuje na parkovisko na Skalke. Minibus môže prepraviť naraz 4 bicykle na vonkajšom nosiči a pri voľnom mieste ďalšie 2 vo vnútri minibusu. Cestovné je jednotné – 1€.

Naši muži na jarných súťažiach

Za Kulturistický oddiel TJ Kremnica boli v príprave na jarné súťaže dvaja muži. Skúsený pretekár Jerguš Baláž – dvakrát bronzový v kategórii do 70 kg a nováčik Michal Lacko. Jerguš po dvojročnej prestávke mal v pláne na majstrovstvách Slovenska súťažiť v kategórii do 75 kg a Michal mal súťažiť v klasickej kulturistike do 175 cm. Podľa pravidiel pri jeho osobnej výške 173 cm musela byť jeho maximálna hmotnosť 77 kilogramov.

Týždeň po úspešnom vystúpení žien v Nitre vyslal Kulturistický oddiel TJ Kremnica Jerguša Baláža do Malmö na súťaž Sweden Grand Prix 2014, ktorá sa konala dňa 26. apríla. Malmö je tretie najľudnatejšie mesto nachádzajúce sa na južnom pobreží Švédska. Mesto bolo založené už v roku 1275 a patrí do provincie Skåne. V programe súťaže boli len štyri váhové kategórie a Jerguš ako najľahší pretekár musel nastúpiť v kategórii do 80 kg. Na pódiu zaujal dobrou formou a už tradične výborným pohybovým prejavom a voľnou zostavou. Vo finále skončil na 6. mieste, ale bol minimálne vyrovnaným súperom pretekárom ktorý obsadil 4. a 5. miesto. Forma však musela vygradovať až o týždeň neskôr.

Doteraz najväčšia a najprestížnejšia súťaž na Slovensku Mozoláni Classic 4 sa uskutočnila v dňoch 3. a 4. mája 2014 v Žiline. V sobotu bola amatérska časť, ktorej vrcholom boli majstrovstvá Slovenska mužov v kulturistike a klasickej kulturistike a v nedeľu profesionálna kulturistika a fitness, ktorej vrcholom bola kategória mužov do 212 libier. Súťaže mali mimoriadne vysokú športovú úroveň aj vďaka zahraničným amatérskym

pretekárom z Malty, Írska, Talianska, Ukrajiny, Rakúska a už tradične z Českej republiky. V profesionálnom táboře k tomu prispeli pretekári z Európy, Ázie, Afriky a Ameriky. V kategórii do 75 kg bolo prihlásených viac ako dvadsať pretekárov. No na súťažnom pódiu sa predstavilo iba štrnásť súťažiacich a medzi nimi aj výborne pripravený náš Jerguš Baláž. Do tretice získal 3. miesto a bronzovú medailu, keď ho porazil iba majster

Európy Miroslav Škadra a účastník ME a majstrovstiev sveta Michal Kertéz. Druhý náš zástupca Michal Lacko mal súťažiť v klasickej kulturistike do 175 cm. Tento mimoriadne geneticky disponovaný muž /podobne ako Adam Cibula/ nezvládol dodržať dvanásť týždňovú diétu a v záverečnej príprave sa nedostal na stanovenú hranicu 77 kg. Paradoxne bol Michal v životnej forme na konci marca čo bola trištvrť prípravného

obdobia. Jeho nasledovná nedisciplinovanosť v diéte ho stála možnosť získať medailu v klasickej kulturistike. S osobnou hmotnosťou nad 80 kg musel štartovať vo váhovej kategórii do 85 kg. Tu v ťažkej konkurencii skončil na delenom 8. mieste z desiatich pretekárov. Uspieť na majstrovstvách Slovenska v tejto kategórii a získať medailu, znamená pre Michala trénovať tri roky len takzvanú objemovú prípravu a dodržiavať životosprávu.

Do tretice sa Jerguš Baláž zúčastnil súťaže IFBB Fitbance International Central Europe Cup, ktorá sa konala 11. mája 2014 u našich južných susedov v Budapešti. Tu nás reprezentovala aj

Lenka Borchová, ktorá obsadila 4. miesto v kategórii body fitness. Jerguš súťažil v hmotnostne najľahšiu kategórii ktorú stanovil usporiadateľ a to do 80 kg. Bol v nej opäť ako vo Švédsku najľahším pretekárom, ale udržal si vynikajúcu formu ktorú mal pred týždňom v Žiline a obsadil v silnej konkurencii 2. miesto. Potvrdil tým, že jeho športová úroveň z roka na rok neustále rastie a v hmotnostne ľahších kategóriách sa zaradil medzi najlepších kulturistov na Slovensku.

Na fotografii vľavo: Michal Lacko, dolu: Martina Bronišová, Jerguš Baláž a Ján Ďurian

Ján Ďurian

Bežali pre zdravie Mateja Tótha

V charitatívnom behu do vrchu „Zabehni Matejovi zdravie“ v Kremnici v poslednú májovú sobotu sa najviac darilo pretekárom domáceho usporiadajúceho klubu – Mestského klubu lyžiarov Kremnica. Absolútne najrýchlejší čas na 2,3 km trati s prevýšením 400 m dosiahol slovenský reprezentant v behu na lyžiach do 23 rokov a akademik Erik Urgela. Štart bol v starobyľom centre Kremnice na Štefánikovom námestí, cieľ pri rozhľadni na Krahulskom

VÝSLEDKY:

Muži do 39 rokov:

1. Erik Urgela (MKL Kremnica) 16:51
2. Dušan Krajčovič (VŠC Dukla B. Bystrica) 17:04
3. David Brúnn (MKL Kremnica) 17:18

Muži 40-roční a st.:

1. Ivan Tilesch (Kremnica) 20:24
2. Miroslav Schmidt (MKL Kremnica) 21:58
3. Miroslav Zemánek (KBBS Turč. Teplice) 23:07

Ženy do 39 rokov:

1. Rebeka Gabčíková 22:08
2. Timea Mazúrová 24:17
3. Monika Bielíková (všetky MKL Kremnica) 26:59

Ženy 40-ročné a st.:

1. Marianna Kertészová (Čajovňa Kremnica) 25:12
2. Jana Sýkorová (Kremnica) 32:11

J. Mecele

Policajti a hasiči škôlkárom

Dňa 19. 6. 2014 pripravila mestská polícia tak ako každoročne akciu pre deti z materských škôl.

Akcia sa konala v okolí vodnej nádrže Veterník. Po tom ako deti absolvovali ťažkú prekážkovú policajnú dráhu, si mohli zatiaľ svoj prvý klinec a vyskúšať hasičskú techniku. Vyvrcholením pre deti bolo hľadanie pokladu, ktorý si každá materská škola za pomoci malých indícií našla a odniesla so sebou. Vďaka dobrému počasiu, vynikajúcej nálade a najmä stabilným sponzorom, ktorým touto cestou ďakujeme, dopadla akcia na jednotku.”

Roman Brhlík

organizátori: cyklo-santé kremnica, oz kremnické vrchy, cvč kremnica

29.6.2014
KRAHULE

Info:
www.cyklistika-sk.eu
(prihlasovanie)
www.cyklosante.sk
www.cvrcek.sk

1. ročník MTB cyklopretekov

CYKLO-SANTÉ MTB KRAHULE 2014

Počas pretekov možnosť vyskúšať si
bicykle FELT a elektobicykle CRUSSIS

Trate:
detičky – 500 m
deti – 2 km
mládež a hobby – 15 km
krátka trať – 40 km
dlhá trať – 80 km

partneri:

RIADKOVÁ INZERCIA

- Dám do prenájmu alebo predám slnečný trojizbový byt s balkónom. Informácie: 0908 571 868, 0908 571 869
- Predám novú taliansku plnoautomatickú liaheň na všetky druhy vajčiek. Max. 70 ks, cena 440 €, tel.: 0907 181 800.
Predám novú plnoautomatickú liaheň na vajička do 526 ks, komplet automat, cena 1000 €, tel.: 0907181800.
- Predám rodinný dom, záhradu a garáž v Kremnici. Telefón 0910 633 610.

Kompletné čistenie áut

Kompletné čistiace práce, ručné čistenie, umývanie, tepovanie automobilov. Vieme vyčistiť a vytepovať aj sedacie súpravy, válečky, koberce...

Viac info na telefóne:

0915 539 148

Rozvoz
menu, pizza, jedlá
0918 299 744

Dovoz zdarma:
Kremnica, Horná Ves

priatelia Štefana Grossmanna a Športový klub tenisu Kremnica

vás srdečne pozývajú na

VII. ročník Štefanovho turnaja

vo štvorhrách
neregistrovaných hráčov
v sobotu 5. júla 2014
na tenisových dvorcoch ŠKT
Kremnica

informácie: Peter Lysek a Marian Marko
prihlášky: do 2. júla 2014
štartovné: 8 Eur /pri prezentácii/

WELNES PEDIKÚRA

Len za 13.- Eur:

- pedikúra,
- peeling
- 20 min. reflexná masáž chodidiel.

Doprajte svojim
nôžkam, čo si naozaj
zaslúžia.

Pedikúra - Maroš LAŠ
Kremnica, Dolná I. 49
- budova polikliniky,
vchod nad mestskou
políciou

kontakt: 0907 168 035